

ECHO MUZYCZNE

Wychodzi z początkiem
każdego miesiąca
Prenumerata roczna
\$2.00

Pojedynczy numer 25c
Ceny ogłoszeń według umowy

Wszelkie korespondencje
oraz prenumeratę nad-
syłać na adres poniżej
podany.

ECHO MUZYCZNE

Miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej
Oraz zespołom muzycznym i teatralnym

THE MUSICAL ECHO

Issued during the early
part of every month
Subscription per year
\$2.00

Single copy 25c
Advertising rates on application

All communications
should be sent to the
address given below.

Phone Monroe 2998 ECHO MUZYCZNE—"THE MUSICAL ECHO" 1505 Tell Pl., CHICAGO, ILL. U. S. A.

ROK II

LUTY — FEBRUARY, 1925

NUMER 2

LIVIA QUINTILLA
Jan Gail

KANTATA MICKIEWICZA

WIELKI ŚPIEWNIK KOŚCIELNY

STRASZNY DWÓR

WESELE WYMIARSKIE

HALKA

PIĘŚNI LUDOWE
X. Noskowski

JANEK-HRABINA

BOGA RODZICO DZIEWICO

MAZEPA-QVO VADIS

KANTATA SIENKIEWICZA
S. Walkiewicz

NOBILE-WIDMA

VERBUM

KRAKOWIACY I GÓRALE

PIEŚŃ O ZIEMI NASZEJ

KANTATA KOŚCIUSZKE
S. Walkiewicz

SONETY-STARA BAŚŃ

CZARTOSKA ŁAWA

KUJAWIAKI-OBERTASY

PERLY POLSKIE WALC
X. Noskowski

POLONEZY

PIEŚNI LUDOWE
Jan Gail

SKALNIECZANKI

SYN CIEŚLI

GWIAZDA
SYBERY

WIEŚNIAW

KANTATA SKAŁNIA
A. Karczyński

DAMY HUZARY

MAZURY

WĘDROWNY GRAJEK
X. Noskowski

KRAKOWIAKI

CYGANIE

GOPLANA

ODA DO MŁODOŚCI
A. Karczyński

KONRAD WALLENROD

WESELE W OJCOWIE

WŁAŚCICIEL WYDAWCA
BOLESŁAW J. ZALEWSKI
1505 TELL PLACE
CHICAGO, ILL. U. S. A.

CHOPIN • MONIUSZKO • PADEREWSKI •
DEMBIŃSKI • ADAMOWSKI • POLIŃSKI •
GOMÓŁKA • GÓRSKI • DOBRZYŃSKI •

KURPIŃSKI • MOENHEIMER • NOWOWIEJSKI • RESZKOWIE •
ZELEŃSKI • GARBUSIŃSKI • PRZYSTAŁ • WALEWSKI • FALL •
MIĄCZYŃSKI • RIEHLING • JANUSZ • OGIŃSKI • FREDRO •
NAMYSŁOWSKI • HERTZ • ELSNER • DIETZ • GAIL •

WALKIEWICZ • SURZYŃSKI • SOETYS •
KATSKI • SŁOWACKI • RUDZIŃSKI •
LEWANDOWSKI • OSMANŃSKI • STYŚ •
ZAPOLSKA • STEFANI • WYSPIAŃSKI •

KARCZYŃSKI • HOFMAN •
WIENIAWSKI • WRÓŃSKI •
MASZYŃSKI • NOSKOWSKI •

TELEPHONE MONROE 2998

RYLOWAŁ P. H. BORUCKI

Copyright 1922 by B. J. ZALEWSKI

"THE MUSICAL ECHO"

VOLUME II FEBRUARY, 1925 NUMBER 2
 Issued during the early part of every month.
 Subscription per year \$2.00. Single copy 25c

Published by

B. J. ZALEWSKI

1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILLINOIS

PROSPEKT ECHA MUZYCZNEGO

ECHO MUZYCZNE będzie wychodzić co miesiąc, o kilku-nastu stronicach na dobrym papierze w kolorowej okładce.

ECHO MUZYCZNE nie będzie niczym urzędowym lub pół-urzędowym organem i tymsamem, — pismem niezależnym od nikogo.

ECHO MUZYCZNE udzieli swych szpalt każdemu, o ile korespondencje zgadzać się będą z kierunkiem pisma naszego.

ECHO MUZYCZNE będzie gorliwym propagatorem zaprowadzenia po chórach amatorskich elementarnych zasad muzycznych, jako też czytanie nut głosem.

ECHO MUZYCZNE nie bierze odpowiedzialności za artykuły "nadesłane" i o ile w nagłówku znajdzie się wyrażenie "nadesłane" co oznacza to samo, że pismo nasze powatpiewa w prawdziwość treści, lecz zamieszcza takowe z obowiązku neutralnego, zaś odpowiedzialność bierze na siebie ten, kto będzie podpisywał pod artykułem.

ECHO MUZYCZNE usilnie propagować będzie, aby w szkołach polskich zaprowadzonym był jednolity system nauczania dzieci śpiewu, oraz uczenia pierwszych zasad muzycznych i czytania nut głosem.

DZIAŁ OGŁOSZENIOWY

Pod rozwagę przedsiębiorcom, kupcom, wogóle wszystkim, którzy mają cośkolwiek na sprzedaż, a nawet gdyby ktoś chciał coś zakupić.

System amerykański w handlu polega li tylko na ogłaszaniu się w pismach, dlatego zbyt rzadkiem byłoby rozwodnić się o tej sprawie za szeroko, lub wmawiać w kogoś, ażeby się ogłaszał, gdyż ta sprawa jest ogólnie w handlu zadecydowana, że kto chce interes zrobić, **ZMUSZONYM JEST OGŁASZAC SIĘ.**

Klientela nasza składa się przeważnie z osób zamożnych, często robiących zakupna nieomal w każdej gałęzi interesu, dlatego też kupcy i przemysłowcy powinni swój towar stale ogłaszać w "ECHO MUZYCZNE", a napewno nie pożałują tego, bo rezultat z ogłoszeń powinien być zadawalniający.

Nasze kolumny ogłoszeniowe są szerokie 3¼ cala, czyli jednocalowe ogłoszenie mieści w sobie 3¼ kwadratowych cali, pomieścić można prawie dwa razy tyle treści, jak w podobnym ogłoszeniu w innych pismach, w których kolumny są węższe. Szpalty naszych ogłoszeń będą tej samej szerokości, jak w niniejszym cyrkularzu.

Jeżeli przez ogłaszanie się można zarobić net \$100.00, lub \$50.00, a choćby nawet \$25.00 tylko, to ta sama suma kupiec traci jeżeli zanlecha się ogłaszać, dlatego też spodziewamy się, że ogłoszenie swe nadesłanie nam Pan **ZARABIE**, aby w następnym numerze w "ECHO MUZYCZNE" było takowe zamieszczeniem, bo spóźnienie spowoduje stratę w interesie.

CENY ZWYKŁYCH OGŁOSZEŃ OD STRONY 9x6½

Na okładkach zewnątrz jednorazowo: Cala \$100.00, Pół \$50.00,

¼ \$25.00, ⅓ \$12.50; 1-16 \$6.25, 1-32 \$3.12

Na okładkach wewnątrz jednorazowo: Cala \$75.00, Pół \$37.50,

¼ \$18.75, ⅓ \$9.38, 1-16 \$4.69, 1-32 \$2.35.

Gdzieindziej, nie na okł. jednorazowo: Cala \$50.00, Pół \$25.00,

¼ \$12.50, ⅓ \$6.25, 1-16 \$3.12, 1-32 \$1.56.

Ogłoszenia "Reading Matter" po 25c od wiersza

ORGANISTA z długoletnią praktyką, kawaler w starszym wieku, poszukuje posady. Echo Muzyczne, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

ORGANISTA i nauczyciel śpiewu, z odpowiednią rekomendacją, poszukuje posady w Chicago lub na prowincji, specjalnością prowadzenie chórów wielogłosowych. Adres: ECHO MUZYCZNE, 1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILLINOIS

KWIACIARKA (314) Casotti-Zalewski (Młodość i piękność mam) na głos średni z fortep. Wydanie poprawne z okładką w kolorach; inni sprzedają po 30c, nam proszę nadesłać tylko 11c z pocztą. Tenże utwór na dwa głosy 31c z pocztą. "ECHO MUZYCZNE", 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U.S.A.

WIAZY MAUR - GWIAZDY GASI (3348) Osmański-Zalewski na fortepian. Wydanie poprawne z okładką w kolorach; inni sprzedają po 20 i 25 c, nam proszę nadesłać tylko 11c z pocztą. "ECHO MUZYCZNE", 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U.S.A.

POŁONEZ OGÓRSKIEGO (3100). Pożegnania Ojczyzny, na fortep. Wydanie poprawne z tytułową okładką, przedstawiającą "Wesele w Ojcowie", gdzieindziej 25c, u nas 11c z pocztą.

THE MUSICAL ECHO

1505 Tell Place, Chicago, Illinois

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadesyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycz.

UNIwersalny SAMOUCEK
POCZĄTKOWYCH ZASAD MUZYKI

— I —

ŚPIEWU ZBIOROWEGO

Piotr Maszyński

Początki śpiewu

Podręcznik do nauki
 śpiewu zbiorowego.

CZĘŚĆ TEORETYCZNO-PRAKTYCZNA

Uzupełnił B. J. Zalewski

KOMU NIEZBEDNYM JEST
TEN PODRĘCZNIK

- Małemu dziecku z najniższej klasy
- Starszym dzieciom z wyższych klas
- Studentom wyższych szkół
- Studentom na uniwersytecie
- Muzykowi na różnych instrumentach
- Nauczycielom i nauczycielkom
- Organistom chórów kościelnych
- Nauczycielom chórów dziecięcych
- Nauczycielom chórów narodowych
- Siostrzom zakonnym przy parafjach
- Solistom, solistkom i artystom
- Każdemu śpiewakowi lub śpiewaczce
- Członkom w chórach parafjalnych
- Członkom w chórach narodowych
- Dzieciom w chórach dziecięcych
- W seminarjach duchownych
- Księżom i zakonnikom
- Kompozytorom studującym harmonję
- Profesorom zakładów naukowych.
- Zakładom naukowym męskim i żeńskim

Wogóle: — Wszystkim tym, którzy zajmują się śpiewem lub muzyką

ZESZYT PIERWSZY ROZMIARU 5x7

Czterdzieści (40) Stronic. Cena 25c Netto

(B.J.Z.) WYDAWNICTWO MUZYCZNE (B.J.Z.)
 1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILL., U. S. A.

OD REDAKCJI

ECHO MUZYCZNE, które nie jest subwencjonowane przez jakąkolwiek organizację, lecz finansowo oparte li tylko na abonamencie czytelników, nie jest w stanie udzielić kredytu nikomu, dlatego też upraszamy o nadesłanie prenumeraty zgóry, oraz o odnowienie prenumeraty, czy to w czasie roku, lub na rok następny.

Wielką krzywdę czynią ci, którzy zalegają za prenumeratę a nie raczą uiścić się z takowej; przecież czytelnikom naszym powinno rozchodzić się o podtrzymanie zaniku pieśni polskiej i mowy ojczystej, jeżeli Echo Muz. tę czynność wypełnia. Prosimy o uregulowanie.

Obecny numer powiększyliśmy o parę stron, a to z tej przyczyny, że z dniem każdym zdobywamy coraz więcej prenumeratorów, ludzi poważnych z zakładów naukowych, a co nam najbardziej dodaje otuchy, że chóry jak kościelne tak i narodowe, nadsyłają zamówienia na "Echo" tak, że numer okazowy (z dodatkami) jest na wyczerpaniu i wysyłamy tylko zwykły, bez dodatków.

Wprowadziliśmy trzy nowe działy dla naszej młodzieży, t. j. sztuczki teatralne dla samych dziewcząt i także dla chłopców, oraz monolog; uważamy to za konieczne, by młodzież polską więcej zainteresować na tem polu, bo publiczne występy na scenie dodatnio oddziaływają na umysłach tychże.

Na razie nie możemy sobie jeszcze pozwolić na "wiadomości z bieżącej chwili" (lecz o tem w przyszłości pomyślimy), bo mamy rzecz więcej ważną i donioślejszego znaczenia, t. j. usunąć analfabetyzm w chórach i zaprowadzenie w tychże wykładowych początkowych zasad śpiewu i muzyki, jak to już zapoczątkowaliśmy dział elementarny p. t. "Teoretyczno-Praktyczna Szkoła Śpiewu."

Mamy w przygotowaniu dzieło bardzo poważne i niezbędne dla chórów amatorskich, Uniwersalny Samouczek początkowych zasad muzyki i śpiewu zbiorowego, które zrobi ogromny przewrót w naszych chórach, bo po kilku nawet lekcjach z Uniwersalnego Samouczka, śpiewak lub śpiewaczka, a nawet dziecko małe ze szkoły parafialnej, pozna nuty, dzielenie i wartość tychże.

Dzieło to już jest do nabycia w redakcji "Echa" w cenie 25c za zeszyt pierwszy, a sprzedajemy takowe po cenie kosztów bez zarobku, a zarazem zamieszczać takowe będziemy i w piśmie, by tylko podnieść chóry zbiorowe, a przez to samo wykorzystać analfabetyzm, a gdy tego dopniemy, dopiero wprowadzimy inne działy.

Do tak poważnego dzieła "Podniesienia Śpiewu i Muzyki do pewnych wyżyn doskonałości, konieczna jest współpraca wszystkich tych czynników, którzy rozumieją, że po sztuce piękna, wartość nadego narodu jest cenioną i uznawaną.

Dlatego też prosimy każdego z naszych abonentów, by w miarę sił i możliwości zdobył nam jak największą liczbę prenumeratorów, a już przez to samo daje podwalinę pod gmach trwały i jest niejako fundatorem tak bardzo zaniebanej placówki tu w Stanach Zjednoczonych.

Nie jesteśmy w stanie płacić komisowe, biorąc pod uwagę tak niską cenę, \$2.00 za roczną prenumeratę z dodatkami, które wynoszą około \$6.00, co przy dzisiejszych stosunkach drożyzny, absolutnie "zbogacenie się" jest wykluczone i wierzymy w to, że znajdzie się jeszcze tyłu dobrze myślących krzewicieli pieśni i muzyki polskiej, którzy piśmu więcej dopomogą aniżeli za pieniądze.

Cieszy nas to bardzo, że "Echo" pobudza do życia chóry już dawno usłone, jak to odebraliśmy wiadomości o kilku miast, co nas tembardziej upewnia, że pismo takie nie tylko jest potrzebne, lecz konieczne być musi, a prztem egzystencja jego jest zapewnioną, jeżeli spełnia należycie swój cel wytknięty, który już w początkach swej działalności przynosi korzyść społeczeństwu.

Warto jest każdemu miłośnikowi śpiewu i muzyki zdobyć choćby jednego abonenta dla "Echa," bo przekona się zaraz, jakie zadowolenie czuć będzie w sobie, dlatego też prosimy to robić zaraz, bo kto zaraz daje — dwa razy daje.

Prosimy przeczytać odwrotną stronę (stronica czwarta), by upewnić się o doniosłości znaczenia pisma naszego, które w zupełności zasługuje na to, by takowe rozpowszechnić jak najwięcej — z pożytkiem dla całego wychodźstwa.—

"Echo Muzyczne" Redakcja.

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycz.

POLECAMY DO NABYCIA RÓŻNE NUTY

Zamawiając nuty, wystarczy podać numer i cenę

MUZYKA INSTRUMENTALNA

Utwory na Solo Skrzypce

Marsz z Opery Faust i Wesoła Piosenka; trudne.....	(2565)	25
Marsze i Tańce Polskie (21 utworów).....	(2600)	60
Pije Kuba do Jakóba. Warjacje na skrzyp. z fort. tr.....	(2564)	30
Witaj Królu, Polonez, z tow. fortepianu, trudne.....	(2548)	30
Zbiór 10 Pieśni Patryjotycznych i Narodowych, z fort.....	(2578)	40
Zbiór 10 Śpiewów Narodowych, z tow. Gitary.....	(2538)	60
Zbiór 10 utworów na Skrzypce lub Mandolinę z Gitarą.....	(2536)	60
Zbiór 20 utworów, śpiewów, do tańca i t. p.; łatwe.....	(2522)	40
Zbiór 20 Pieśni Narodowych i Patryjotycznych; łatwe.....	(2524)	50
Zbiór 20 utworów na dwie skrzypce, ćwiczenia itd.....	(2567)	50
Zbiór 23 utworów, śpiewów lud., z oper, opretek, lat.....	(2520)	40
Zbiór 36 Melodji Polskich, gamy i różne ćwiczenia.....	(2566)	30

Utwory na Solo Kornet

Laleczko ma, pieśzczołko ty; śpiew operetkowy.....	(2706)	10
O młynarce z pewnej wsi; śpiew operetkowy.....	(2800)	10
Zbiór 10 Pieśni Narodowych i Patryjotycznych.....	(2712)	10
Zbiór 20 Pieśni Narodowych Patryjotycznych.....	(2704)	50
Zbiór 27 Marszów i Tańców Polskich; oberki, polki itd.....	(2760)	35
Żal za Ukrainą; znany śpiew ludowy.....	(2700)	10

Utwory na Fortepjan

a) Łatwe dla dzieci

Bywaj dziewczę zdrowe, Ojczyzna mnie woła.....	(3020)	20
Na Falach Dunaju, Walc, skrócony.....	(3012)	20
Skarbczyk 25 łatwych utworów polskich.....	(3046)	80
Za Niemen het precz! het precz!.....	(3022)	20

b) Trudniejsze dla starszych

Cztery Prześliczne Marsze Polskie. No. 3146-48-50 i.....	(3152)	80
Ospaly i Gnusny. Marsz Sokołów.....	(3070)	20
Polonez Kościuski. Patrz Kościusko na nas.....	(3076)	20
Polonez Ogńskiego. Pożegnanie Ojczyzny.....	(3100)	10
Wesele Kachny. Sześć charakterystycznych utw.....	(3108)	60

d) Utwory Taneczne

Biały Mazur No. 1 i 2, bardzo znane.....	(3348) i (3349)	35
Cztery Prześliczne Poleczki. Hu! ha! Jazda wózek i.....	(3387)	80
Krakowiaki. Krakowianka jedna i Wesoły Krak.....	(3168)	20
Kuba Jurek. Jęde go se od Kulika. Mazur.....	(3346)	20
Kujawiak, Oberek, Krakowiaki i Mazur. (3380-82-84 i.....	(3386)	85
Pięć zeszytów Kujawiaków z Kulaw (3336-37-38-40) i.....	(3342)	4.00
Skarbczyk Melodji Polskich, 20 utworów na 4 ręce.....	(3420)	80
Zbiór 24 Krakowiaków w dwóch zeszytach.....	(3176)	1.40

—o—

POLECAMY KSIĄŻKI DO NABYCIA
w cenie przedwojennej

Ucieszne przygody dziada Florka i chłopca Beldonka.....	20
Utwory ostatniego Czwartaka Jerzego Ręczyńskiego.....	10
Wawrzyniec Kaszubski, czyli kto z Bogiem, to Bóg z nim.....	25
W Dniach Nędzy i Zbrodni, powieść z życia Polaków w Am.....	60
Węglarz z Walencji. Dwaj przyjaciele.....	30
Wesele. Henryk Sienkiewicz.....	5
Wesela, powieść z czasów prześladowania Chrześcjan.....	50
W imię Boże, opowiadanie z czasów prześladowania chrześc.....	5
Wiesław, sielanka wiejska przez Kaz. Brodzńskiego.....	10
Wirginia, powieść z pierwszych wieków chrześcijaństwa.....	25
Wisielec, powiastka.....	10
Wyzyta, zabawna humoreska.....	5
Wojak jakich mało, powieść ludowa z czasów Batorego.....	15
Wołtus jakich mało, powiastka z życia ludu.....	5
Wrażenia z Kuby, napisał W. Wagner.....	10
Wrócanie Żydów do Palestyny i wejście do ziemi obiecanej.....	10
Wspomnienia Pana Florka z Wiatrowic Wiatrowskiego.....	10
Wspomnienia z niedalekiej przeszłości o dziełach ojczystych.....	25
Wuj i siostrzeniec, powieść z niemieckiego.....	30
Wybór pieśni nabożnych, zawierający 27 pieśni do N. M. P.....	20
Zagrzebani w śniegu, zajmująca powieść z życia ludu.....	20
Zaklęta Dziewica z brodą, czyli Cyrulik zbawca.....	10
Zamordowanie kapłana Walentego, czyli Husyci na Szlasku.....	15
Za Naszą i Waszą Wolność, powieść z powstania 1863 roku.....	5
Za Wiarę i Wolność.....	20
Za Wiarę św., historia o chłopcuży żydowskim.....	15
Zbiór Ciekawych Baśni i podań ludowych, 11 bajek i pow.....	30
Zbiór pieśni i piosenek szkolnych ułożonych na 2, 3 i 4 głosy.....	25
Zbiór najużywniejszych pieśni katolickich dla ludu rzym.-kat.....	40
Zbiór pieśni nabożnych katolickich dla użytku kośc. i dom.....	1.50
Zbiór piosenek, śpiewanych w Kongresówce i Litwie.....	15
Żeliga, powieść przez J. I. Kraszewskiego.....	85
Zdrowaś Maryo, Boga Rodzico, czyli 32 czytania świąteczne.....	30
Z krzyżackich bojów, powieść historyczna dla młodzieży.....	15
Złota Księga.....	30
Złota Księga, czyli zbiór sekretów, przepisów handlowych.....	10
Znaczenie Obchodów Narodowych dla wychodźstwa polskiego.....	10
Z Pennsylvanickiego Piekiła, powieść z życia górników.....	25
Życioray panujących w Polsce, z rycinami, str. 230.....	40
Żywoty świętych Pańskich na wszystkie dni roku, w 12 t.....	1.50
Żywot św. Wojciecha, Patrona Polski.....	15
Żywot Jezusa Chrystusa i Dzieje Apostolskie według 4 ewan.....	75
Zwięzła Gramatyka języka łacińskiego dla klasy I szes i 2.....	30
Z Ziemi Rodzinnej, czyli zbiór powiastek historycznych.....	40

Prosimy "extra" z pięć książek zamówić, by były w zastępstwie w razie wyczerpania

"ECHO MUZYCZNE", 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U.S.A.

ECHO MUZYCZNE WOBEC KRYTYKI PISM POLSKICH w Ameryce i Kanadzie

Czy "Echo Muzyczne" ma rację bytu? i czy warto takowe zaprenumerować? niechaj posłużą artykuły z prasy polskiej, które zamieszczamy poniżej.

JEDNOŚĆ-POLONIA w BALTIMORE, MD.

z dnia 1 Marca 1924 roku.

Nowe Bardzo Potrzebne Wydawnictwo.

"W tych dniach otrzymaliśmy z Chicago pierwszy numer bardzo pożądanego i bardzo cennego pisma pod nazwą Echo Muzyczne. Miesięcznik ten wyszedł pod redakcją i nakładem p. Zalewskiego, od blisko ćwierci wieku pracującego na niwie pieśni polskiej w Ameryce. Pismo to, czysto fachowe, poświęcone będzie polskiej pieśni i muzyce i będzie ono prawdziwym skarbem dla naszych polskich muzyków i śpiewaków. Potrzebę takiego pisma odczuwaliśmy od dawna, stąd spodziewamy się, że znajdzie ono szerokie poparcie wśród naszego wychodźstwa.

Prenumerata roczna za to cenne pismo wynosi tylko \$2.00, a pojedynczy numer 25c. Można zamawiać w naszej redakcji, lub u — Echo Muzyczne, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

GAZETA KATOLICKA w KANADZIE

Winnipeg, Man., dnia 5 Marca 1924 r.

Nowe Pismo Echo Muzyczne

"Otrzymaliśmy pierwsze trzy numery miesięcznika "Echo Muzyczne," nowego pisma, które zaczęło wychodzić z Nowym Rokiem. Jest to miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej, oraz zespołom muzycznym i teatralnym i wogóle wszystkim tym, którzy lubują się w śpiewie i muzyce.

Nadesłane nam trzy numery "Echa Muzycznego" przedstawiają się bardzo ciekawie pod względem doboru treści, z wierając pomiędzy innymi tak interesujące dla kół muzycznych i śpiewackich artykuły jak: Kilka słów z historii muzyki — Ojciec muzyki polskiej — Najważniejsze przepisy dotyczące się muzyki kościelnej — O chórach kościelnych, dziecięcych i narodowych — Dyrygent-Nauczyciel — Organista — i t. p. — Dalej: — wyciągi z prospektu, cena prenumeraty i adres "Echa": 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

PIAST w CHICOPEE, MASS.

z dnia 7 Marca 1924 roku.

Nowe Pismo Polskie

Chicago. — Znany ogólnie w kołach polskich ob. B. J. Zalewski, wieloletni dyrygent chórów i orkiestr oraz właściciel interesu wydawniczego, rozpoczął wydawnictwo nowego miesięcznika polskiego poświęconego muzyce i pieśni polskiej. Witamy z uznaniem poświęcenie się "Echa Muzycznego," którego publikacji podjął się ob. Zalewski nie dla zysku, lecz dla idei propagowania pieśni i muzyki polskiej na wychodźstwie. Życzymy nowemu pionierowi polskiej kultury i jego wydawcy powodzenia, a redaktorów zachęcamy do prenumerowania tego pożytecznego pisma fachowego.

Prenumerata roczna za to pismo wynosi tylko \$2.00, cena pojedynczego numeru 25 centów. Adres: — Echo Muzyczne, 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

DZIENNIK POLSKI w DETROIT, MICH.

z dnia 8 Marca 1924 roku.

Nowe Wydawnictwo Polskie w Ameryce

W Chicago ukazało się nowe wydawnictwo polskie — miesięcznik "Echo Muzyczne." — poświęcone pielęgnowaniu języka polskiego w pieśni i muzyce. "Echo Muzyczne" przedstawia się wspaniale, zarówno ze strony technicznej, jako też i z treści.

Dotychczas brak było w piśmiennictwie polskim fachowego pisma, więc "Echo Muzyczne" wypełnia tę lukę.

Pismo to polecamy w naszej kolonii detroickiej, oraz muzykom i orkiestrom, gdyż spodziewać się należy, że będzie ono informować o rozwoju muzyki krajowej i stąd właśnie zasługę na specjalne poparcie.

"Echo Muzyczne" kosztuje \$2.00 rocznie, a adres redakcji następujący: "Echo Muzyczne" (The Musical Echo), 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

MONITOR CLEVELANDZKI (DZIENNIK)

z dnia 29 Lutego 1924 roku.

"Echo Muzyczne" Miesięcznik. Poświęcony Muzyce Kościelnej i Świeckiej

W Chicago rozpoczął p. Bolesław Zalewski wydawanie miesięcznika, poświęconego muzyce kościelnej i świeckiej. Dotychczas wyszły trzy numery tego pisma. Jak czytamy w numerze pierwszym "Echa Muzycznego" — pismo to ma stać na najwyższym szczeblu swego zadania, a wartość jego literacką i muzyczną stanowić będą dzieła najwybitniejszych literatów, muzyków, kompozytorów, pedagogów i artystów.

"Echo Muzyczne" zapowiada, że przedewszystkiem zwróci uwagę na muzykę ojczystą, przedstawiając jej rozwój od najdawniejszych czasów. Pomieszczo również ma życiorysy kompozytorów, artystów, krytyków, literatów, jak również literaturę i historię muzyki powszechnej.

W Cleveland posiadamy kilka doskonale zorganizowanych chórów polskich, obowiązkami więc śpiewaków jest udzielenie nowemu pismu muzycznemu jak najwięszego poparcia.

Jak zapowiada bowiem wydawca p. Zalewski, w "Echu Muzycznym" zamieszczać będzie metody kształcenia głosu i try muzycznej wogóle, oraz informacje co do organizowania chórów, kapel i szkół muzycznych.

DZIENNIK ZWIĄZKOWY w CHICAGO, ILL.

z dnia 20 Marca 1924 roku.

Z działu śpiewaczego, z pod redakcji Prezesa Zw. śpw. Pol. w Am. W. L. Petrykowskiego

Z rozpoczęciem nowego roku wyszedł miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej, oraz zespołom muzycznym i teatralnym "Echo Muzyczne."

Red. i wydawca jest B. J. Zalewski, Gen. Dyrygent Zw. śpw. Pol. w Am. Pismo to polecamy naszej Drużynie do abonowania.

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatki Muzycz.

St. Joseph's Convent and Academy

Stevens Point, Wisconsin

22. marca, 1924.

Do Szanownej Redakcji "Echa Muzycznego" w Chicago!

Przeglądając przysłane mi łaskawie numery Waszego

"Echa Muzycznego" wydziwić się wprost nie mogłam ich treści.

Bo czego tam niema dla miłującego muzykę! Znajdziesz tam

historię muzyki kościelnej, a co nas Polaków najbardziej ob-

chodzi, muzyki kościelnej polskiej, przebogatej i cudnej. Ży-

ciorysy naszych narodowych muzyków, choć krótkie, ale bardzo

treściwe i zajmujące. Jeśli wypełnicie obiecany i zapowiadany

program, to "Echo Muzyczne" będzie prawdziwą skarbnicą dla nas

Polaków. Wykłady Wasze muzyki i śpiewu tak narodowego jak i ob-

ccego są wprost świetne i dla każdego przystępne i zrozumiałe.

Życzę więc z całego serca szanownej Redakcji by "Echo Muzyczne"

zawsze pod strzechy Redaktorów, by trafiło na zasłużoną ocenę i

stało się Zmartwychwstaniem naszej przepięknej polskiej muzyki

i pieśni tutaj na obczyźnie. Polecając "Echo Muzyczne" wszystkim

tym którzy miłują Polskę i jej pieśni - mam w Bogu nadzieję że

powodzenie "Echa" będzie wzrastać i trwać jak najdłużej!

Z szacunkiem i życzliwością,

Justina M. Bonaventura

Dyrygentka muzyki w Akademii polskich Sióstr
św. Józefa w Stevens Point, Wis.

DZIENNIK ZJEDNOCZENIA w CHICAGO, ILL.

z dnia 20 Marca 1924 roku

Trzeci Numer "Echa Muzycznego"

Wyszli z druku trzeci numer "Echa Muzycznego," miesięcznika poświęconego muzyce kościelnej i świeckiej, oraz zespołom muzycznym i teatralnym, jakoteż wszystkim miłośnikom śpiewu i muzyki. Wydawcą i redaktorem tego pisma jest p. B. J. Zalewski, pionier na tem polu wśród wychodźstwa polsko-amerykańskiego, dyrygent generalny Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce. Nie należy atoli utożsamiać "Echa Muzycznego" z organem Związku Śpiewaków, bo jest to wydawnictwo całkiem niezależne, przeciwko temu zastrzega się wydawca, co naturalnie z drugiej strony nie przeszkadza, by członkowie poszczególni Związku Śpiewaków lub Chóry tegoż albo Chóry luźne i Chóry kościelne "Echo Muzyczne" zaprenumerowały za opłatą \$2.00 rocznie. Adres wydawnictwa jest: 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

Należy zaznaczyć, że "Echo Muzyczne" jest jedynym tego rodzaju czasopiśmie polskim w Ameryce i z tem się każdy zgodzi, że potrzebnym. Bez wątpienia wyrobi sobie ono wielką poczytność z biegiem czasu, o ile wychodzić będzie stale i zostanie utrzymane ściśle w ramach zawodowych.

Ostatni numer marcowy "Echa Muzycznego," jak również dwa poprzednie, zawierają ciekawą treść. Ostatni naprzekład numer rozpoczyna się artykułem p. Zalewskiego p. t.

"Krytycy a Krytyka," w którym autor słusznie stwierdza, że właściwie polskich zawodowych krytyków we właściwym znaczeniu tego słowa na wychodźstwie niema, że pisma polskie bezwzględnie każda śpiewakom i muzykom, co zdaniem autora, samej sprawie szkodzi przynosi, albowiem obiektywna

krytyka nie tylko jest wskazana ale i konieczna dla dobra samych śpiewaków i muzyków. Dalej idą interesujące artykuły z historii muzyki polskiej, życiorysy i szkice, elementarne zasady śpiewu, teatr dla młodzieży, uwagi i notatki.

Prasa prowincjonalna przyjęła "Echo Muzyczne" bardzo życzliwie, uważając je "za bardzo pożądaną i bardzo cenne pismo."

Z powodu braku miejsca, nie możemy zamieścić wszystkich recenzji z pism, jako też i pochwalnych listów naszych abonentów, lecz w miarę możliwości w przyszłych numerach "Echa" coś użytkujemy.

Od siebie dodam tylko to — że prasa polska zrozumiała doniosłość pielęgnowania języka ojczystego w pieśni, a za tak obywatelską i szczerą reklamę, tembardziej bezinteresowną, Szan. Panom Redaktorom i kolegom po piórze serdecznie dziękuję; zaś miłośnicy śpiewu i muzyki napewno zrozumieją, że pismo, które sprzyja dużym śpiewaczom i muzykom, godne jest ich poparcia i takowe stale czytać będą.

B. J. Zalewski,

Wydawca i Redaktor.

MILI I POŻĄDANI GOŚCIE Z OJCZYZNY

Chicago miało sposobność gościć w swych murach pana Dygasa, który nie tak dawno dał nam koncert w śródmieściu i przyznać trzeba, że już od dłuższego czasu nie mieliśmy takiej uczty duchowej, kiedy to odwiedził nasz gród pan Florjański, także tenor.

Ocenę moją skreślam w kilku słowach, uważając za zbyteczne i niepotrzebne wysilać się z krytyką, lecz tylko to podkreślam . . . Pan Dygas jeszcze jest tym samym i niezrównaną siłą (pomimo starszego wieku), jak go oceniają w Ojczyźnie, a nawet i w obcych krajach.

Niestety, pan Dygas napewno nie wiedział o tem, że przyjeżdżając do Ameryki, na każdym kroku napotykać będzie "krytyków," bo choć jesteśmy bardzo ubodzy na punkcie sztuki piękna, jaką jest śpiew i muzyka, lecz zato możemy się poszczycić, że "krytyków" mamy niezliczoną ilość, boć krytykować jest najłatwiej.

Czytając krytykę w "Nowinach" p. Łukaszewskiego, prezesa klubu operowego w Milwaukee, którą pozostawiam w spokoju, boć każdemu wolno wyrażać swe myśli i zdania, a to co mnie się niepodoba, kto inny może się tem zachwycać, lecz jedno tylko mnie zaciekało, z jaką skrupulatnością, wprost do przesady, najdrobniejszy szczegół p. Łukaszewski zanotował u p. Dygasa... nawet tak maleńką drobnostkę, jak zwrócenie uwagi p. Dygasa na przegrywki fortepjanowe, które bezsprzecznie mają wielką wartość, bo stanowią nierozdzielny łączność danego dzieła, które przygotowują wykonawcę do pewnej akcji, a w wielu nawałkach wypadkach muzyka zajmuje dominujące stanowisko, tak że śpiewak gra rolę drugorzędą, jak to widzimy w dramatach Wagnerowskich.

A ponieważ p. Dygas śpiewał rzeczy poważne i moim zdaniem dobrze zrobił, że czy to w czasie przegrywek, lub łącznie ze śpiewem, swem obróceniem się do fortepjanu zwracał publice uwagę, ażeby ta także obserwowała to, co w danym wypadku stanowiło rzecz ważną, czy to ze strony kontrpunktowej, form muzycznych i. t. p. Na razie pozostawmy krytyków w spokoju, bo o rzecz ważniejszą nam się rozchodzi.

Występ p. Dygasa był — że tak się wyrażę — wprost koniecznym, z tego względu, że z Ojczyzny zjeżdżają się różne siły "artystyczne" — "operowe," reklamując się wprost pod niebiosy, byleby tych dolarzków zagarnąć jak najwięcej. Gdy podczas koncertów, obserwując dane "wielkości operowe," to aż płakać się chciało, że Polska tak nisko upadła pod względem sztuki śpiewu i muzyki, wysyłając nam takie miernoty kabareciarskie (a jeden z tych artystów jeszcze operuje gdzieś na wschodzie), i czy doprawdy niema lepszych sił w Polsce?

Garstka nas wielbicieli sztuki piękna w śpiewie i muzyce, odetchnęliśmy swobodniej, słysząc na własne uszy p. Dygasa, podziwiając jego rutynę, dykcję, szkołę, przejścia z piano do forte i od-

wrotnie, a tak subtelnie i ze znajomością rzeczy wykonane, pomimo że impresarjum jego nie dało mu wypoczynku odpowiedniego.

Takich ludzi bodajby jak najwięcej nam Polska wysyłała, bo mieliśmy sposobność czegoś się nauczyć, lecz na Boga kabareciarzy nam tu nie wysyłajcie, mamy tu swoich "rodowitych" dosyć, tylko że nie tak sprytnych.

Pani Merkel, Dołycki, Florjański, Didur, Dygas, pani Siemiaszkowa — tym osobom mamy wiele do zawdzięczenia, reszta zaś "artystów" nie nadaje się pod pióro.

O ile jesteśmy wdzięczni panu Ochrymowiczowi, a raczej tow. operowemu z New Yorku, że za ich staraniem mieliśmy tu Dygasa i Siemiaszkową, o tyle odwrotnie mamy wielki żal do nich, że nie umieli zareklamować koncertu p. Dygasa, posilkując się tanią tandetą w reklamowaniu naszych kabareciarzy, na jakiej to Polonja chica-goska kilkakrotnie dała się złapać, a ogromna masa Polaków, którzy nie znając Dygasa sądziła, że znów jakiś spryciarz chce nas naciągnąć, a biorąc naukę z przeszłości, wołała zostać w domu, dlatego to sala nie była zapełniona.

Poco było ogłaszać porównyując p. Dygasa z Carusem? wystarczyło w zupełności ogłosić w prasie, że p. Dygas daje nam koncert, przytem można było pomieścić wycinki z prasy europejskiej z ostatnich występów p. Dygasa.

Dalej — Program powinien być składać się z dwóch części, t. j. — a) Artystycznej, b) Ludowej, a ręczę, że wówczas sala byłaby zapełniona, a prasa miałaby sposobność ocenić p. Dygasa, stawiając go może wyżej ponad Carusem, widząc zapełnioną salę i wyrażoną opinię zgromadzonej publiczności na tym koncercie.

Szkoda wielka, że taka mała garstka tylko słyszała p. Dygasa, a o ile się zdarzy sposobność jeszcze raz mieć go w Chicago, to powinniśmy gromadnie zapełnić choćby nawet Auditorium, a już co do śpiewaków, to ani jednego czy też jednej nie powinno zabraknąć, aby się czegoś nauczyć, a przez to samo podnieść nasze chóry duchowe w pieśni polskiej, bo nam tego tak bardzo potrzeba.

My śpiewacy powinniśmy mieć p. Dygasa choćby na krótki czas u siebie, a tem napewno zajmie się okręg na stan Illinois. Należałoby zagodzić salę St. Kostki i wszystkie chóry powinny wziąć udział, zaś niezamożni członkowie, lub bez pracy, powinni korzystać z kasy Towarzystwa, bo rozchodzi się o to, ażeby wszyscy słyszeli p. Dygasa, a będzie to wielkim pożytkiem dla nas śpiewaków, jako też i dla chórów zrzeszonych.

Czysty dochód z koncertu wręczyć p. Dygasowi, a na tymże koncercie powinni wziąć udział nasze młode talenta, jak Mroziński, Szlachciak, Stone-ska i inni, by usłyszeć z ust p. Dygasa pochwałę lub krytykę, przez co możemy się podnieść duchowo, z pożytkiem dla pieśni polskiej.

B. J. Zalewski.

WSTRZYMANĄ BĘDZIE DAŁSZA WYSYLKA ECHA MUZ.

Chopin — jako Muzyk

Odczyt, wygłoszony przez p. A. Karczyńskiego, na Obchodzie Chopinowskim, urządzonym przez Związek Śpiewaków Polskich, dnia 28 grudnia w Chicago.

SZANOWNE PANIE I PANOWIE,
MIŁOSNICY MUZYKI POLSKIEJ!

Ubiegłego lata, podczas mojej bytności w Polsce, zwiedzając pryncypalne miejscowości naszej przepięknej Ojczyzny, nie mogłem oczywiście pominąć i naszych precudnych gór tatrzańskich.

Zajechałem do Zakopanego; i tu stojącemu u podnóża potężnego, krzyżem ukoronowanego Giewontu i wpatrzonemu w te pietrzące się jedno nad drugim wirchy i przełęcze, w ten szereg wyniosłych, w niebo strzelających szczytów, przyszło mi na myśl: "Jakże też ten nasz kraj ze swojemi rozległemi równinami, z tymi falującymi pagórkami, z tymi wielkimi w słońce godzącymi szczytami górskimi, podobny jest do zamieszkującego go ludu!"

Wszak nasze niziny — to my, tuzinkowi ot sobie ludzie, producenci i zjadacze chleba codziennego.

Wszak te mniejsze lub większe pagórki, rozsiane po różnych częściach kraju, — to wybitniejsze jednostki, które osobistą dzielnością, talentem, pracą i zasługą potrafiły się wynieść ponad niziny poziomu reszty społeczeństwa.

Wszak te wyniosłe, dumne czołom w niebo strzelające olbrzymy górskie — to nasi wielcy geniusze, mocarze pióra, pędzla, dźwięku muzycznego, to nasi Mickiewicz, Słowacy, Krasińscy, to nasi Sienkiewicz i Wyśpiańscy, to nasi Matejkowie, Moniuszkowie, Chopini.

Drogi rodaczki i rodacy!

Zebrałiśmy się tu dziś, by złożyć niniejszym pięknym obchodem hołd i cześć jednemu z takich naszych szczytów, tych naszych olbrzymów narodowych, największemu muzykowi polskiemu i jednemu z największych muzyków świata całego: Fryderykowi Chopinowi.

Na nieboskłonie historii muzycznej rysuje się on dumny, jak ów Giewont zakopiański, gdyż dorastający pod

względem znaczenia największych szczytów świata całego, owych Palestrynów, Bachów, Mozartów, Beethovenów, Wagnerów, i w plejadzie tych największych geniuszów muzycznych świata nader poczesne i zaszczytne dzierżący miejsce.

Czy nie przesadzam? Wszak Chopin nie skomponował żadnej "Missa Papae Marcelli", tego wzoru po wszystkie czasy i wieki dla muzyki kościelnej wielkiego Palestriny; wszak w całej spuściźnie artystycznej Chopina nie znajdziemy ani jednej "Pasyi", ani jednego oratorium, ani jednej kantaty, ba, ani jednego utworu chóralnego, w których taką nieśmiertelną sławą okrył się największy z wielkich, Bach, Haendel, a później Mendelsohn; wszak nie napisał ani jednej opery, ani jednego dramatu muzycznego, w których tak celował miodopłynny melodyk Mozart, pompatyczny Meyerbeer, błyskotliwy Verdi, lub tytan dramatyczny słowa i dźwięku, Ryszard Wagner; wszak nie spłodził ani jednej symfonii, owej najdoskonalszej i najpotężniejszej formy ekspresji czysto muzycznej, w której tak się odznaczył mistrz nad mistrze, Beethoven, a po nim jego epigoni Brachus i Bruckner.

Chopin w swoich kompozycjach ograniczył się przeważnie do muzyki fortepianowej, nie używał prawie innego języka dla tłumaczenia swych uczuć, prócz języka fortepianu — a jednak śmiem twierdzić, że miejsce jego jest wśród tych największych, i to miejsce ani najniższe, ani ostatnie. Dlaczego?

Otóż dlatego, że wielkość kompozytora nie zależy wcale od rozmiarów lub ilości jego kompozycji, ani od masywności używanych do ekspresji środków muzycznych, ale polega raczej na jakości, na wewnętrznej wartości tworzonych dzieł, podobnie jak wielkość malarza polega nie na rozmiarach jego płócien i ilości przedstawianych na nich postaci, lecz na wartości artystycznej jego obrazów. Iluż to mamy malarzy i poetów, którzy myśli swe w mniejszych tylko oddawali ramach, a jednak potrafili stworzyć dzieła nieśmiertelne, wartości tak nieocenionej, że świat cały wielbi ich genialność i mistrzostwo.

Jeżeli Chopin ograniczył się tylko do używania jednego środka ekspresji muzycznej, do języka fortepianu, to nie dlatego, że nie potrafił opanować innych, masywniejszych środków; je-

żeli nie napisał żadnej opery, symfonii, czy oratorium, to nie dlatego, że nie czuł się na siłach takim zadaniom sprostać.

"Geniusz Chopina — powiada Liszt — był błębok i wspaniały, a przede wszystkim dość bogaty, aby wejść w posiadanie szerokiego pola sztuki orkiestralnej. Jego pomysły muzyczne były wielkie, pewne i dostatecznie jędrne, by mogły się rozciągać nawet poza ramy szerokości instrumentalnej. Najlepszy dowód, że Chopin mógł równie dobrze powierzyć swoje myśli orkiestrze, jest łatwość, z jaką najpiękniejsze jego utwory dają się przełożyć na orkiestrę. Jeżeli nie posługiwał się nigdy symfonią, stało się to jedynie dlatego, że do tego działu sztuki nie czuł inklinacji".

Otóż Chopin poznał właściwą sferę swego działania, czuł, że geniusz jego najlepiej wysłowi się językiem fortepianu. Nie przynosi to wcale ujemy jego wielkości, że obrał sobie skromniejsze ramy, mniejszych rozmiarów pole dla wypowiedzenia swych idei muzycznych; owszem, okazał tem właśnie najcenniejszą zaletę każdego kompozytora: umiarkowanie. Mało, za prawdę, znalazłoby się takich, co czując się panami tak przebogatego skarbcza w środkach harmonicznym i melodyjnym, jakim rozporządzał na każde zawołanie geniusz Chopina, potrafili oprzeć się pokusie spróbowania sił swych w tym mikrokosmie muzycznym, jaki przedstawia nowoczesna orkiestra symfoniczna lub operowa. Tym czasem Chopin kontentuje się mikrokosmem fortepianu. Ale czy ten mikrokosm chopinowski mniejszą przedstawia wartość? Czy cuda mikroskopu mniej nas zadziwiają od cudów teleskopu?

Przypatrzmy się temu mikrokosmowi Chopina trochę bliżej.

Chopin nie tworzył dzieł symfonicznych ni chóralnych; natomiast stał się alfą i omegą gry fortepianowej, nie jako wirtuoz oczywiście, choć był wirtuozem pierwszej wielkości i jakości, ale jako kompozytor fortepianowy. Byli wprawdzie przed nim wielcy kompozytorowie fortepianowi, atoli dopiero od Chopina datuje się to, co nazywamy "prawdziwym stylem fortepianowym". Pod tym względem Chopin tworzy epokę. On dopiero pokazał światu, jak dla fortepianu należy komponować, innemi słowy, stał się ojcem nowoczesnego "stylu fortepianowego". I nie tylko pokazał światu

tu drogę, po której kroczyć należy, ale stworzył jednocześnie wzory tak doskonale, tak idealnie piękne, tak niedoścignione w bogactwie pomysłów muzycznych, że jak przed nim nie było nikogo, co by tę drogę odnalazł (choć ją może przeczuwano), tak po nim nie znalazł się jeszcze nikt, co by krocząc wskazał przez niego drogą, Chopina prześcignął, albo przynajmniej jemu dorównał.

Starł się go naśladować największy z wirtuozów fortepianowych, Liszt — skończyło się jednak zawsze, mimo całej jego genialności, na pyrotechnice prawdziwie Lisztowskiej i Liszt pozostał Lisztem, ale nigdy nie został Chopinem. Daleko mu było do tych przepastnych głębin uczucia, do tej przeschłachetnej linii melodyjnej, do tej przebuźnej fantazyj i polotu, do tego przedziwnego artyzmu w uporządkowaniu i stopniowaniu myśli muzycznych, w jakie obfituje każde, nawet mniejszych rozmiarów dzieło muzyczne naszego Chopina. Miał Liszt od niego więcej zewnętrznej błyskotliwości, więcej — że się tak wyrażę — świecącego pokostu, ale nigdy nie dorównał Chopinowi w wewnętrznej wartości.

I nie mógł dorównać. Chopin bowiem jest najbardziej oryginalnym ze wszystkich muzyków, jakich do tego czasu świat nasz wydał. Skarbiec uczuć i zdolność ich wypowiedzenia w muzyce były w nim tak bogate, że potrzebował tylko zaczerpnąć, a sypały się z pod jego palców czy pióra zwroty muzyczne tak wspaniałe, uczucie muzyczne tak nowe, formy muzyczne tak oryginalne, kombinacje harmoniczne tak niezwykłe i tak śmiałe, melodye takie cudne, że jak w osłupienie wprawiały ówczesnych znawców i krytyków, a w zachwyt niesłychany słuchaczy, tak dzisiaj jeszcze, po tylu latach życia, nie uroniły ani kruszyny ze swej pierwotnej świeżości i bujności i równe dawnemu podziwieniu wywołuje u znawców i słuchaczy.

Wszystkie charakterystyczne cechy muzy chopinowskiej, w szczególności oryginalność, zawsze nieszukana i naturalna, przewijają się przez wszystkie jego dzieła, od pierwszych do ostatnich. W pierwszych, być może, daje się odczuwać lekki wpływ Fielda, ale to w bardzo minimalnej mierze; i to wszystko. Co najdziwniejsza, że Chopin w pierwszych swoich dziełach od razu stanął na stopniu takiej doskonałości, że pod względem artystycznym

go ich wykończenia i wartości prawie wcale nie ustępują późniejszym. O rozwoju artystycznym, we właściwym tego słowa znaczeniu, u Chopina po prostu nie masz mowy. U innych wielkich kompozytorów śledzić można z dzieła na dzieło ich powolny postęp, ich stopniowy rozwój, jak np. u Wagnera. Dyament ich talentu potrzebował oszlifowania, czasem nawet dosyć mozolnego, by w końcu zabłyszczeć pełnym, właściwym sobie blaskiem. Nie tak u Chopina. Cóż to w nim być musiało za bogactwo geniuszu, gdy od razu w pierwszych swoich kompozycjach okazał się całkowicie oszlifowanym dyamentem i błysnął takim blaskiem, że w nieklamany zachwyt, w prawdziwy entuzjazm wprawić zdołał takiego wytrawnego i wielkiego muzyka, jakim był już wtenczas Robert Schumann, jak to sam tenże opisuje z okazji ukazania się w druku "Waryacji" Chopina na temat "La ci darem la mano" z Don Juana, op. 2.

Że Chopin po mistrzowsku władał formami klasycznymi, dowód na to jego dwa koncerty w E-moll i F-moll, tudzież jego trzy sonaty fortepianowe, jak również jego tercet na fortepian, skrzypce i wiolonczelę, op. 8. Najjaśniej jednak błyszczy jego geniusz tam, gdzie może puścić wodze swojej własnej, tak bujnej, tak poprostu niewyczerpanej fantazyj. Jak rwący strumień górski zrywał wtenczas tamujące polot ducha jego brzegi tradycyjnych form, rozszerza je lub zmienia odpowiednio do potrzeby, albo występuje całkowicie z brzegów i tworzy sobie zupełnie nowe koryto, którym fantazyja jego płynie już swoim własnym, żadnymi sztucznymi więzami nieskrępowanym, wolnym trybem. Do pierwszej kategorii dzieł, w których rozszerzył lub uszlachetnił istniejące już, lecz za wąskie dla niego lub za trywialne formy, należą przede wszystkim jego scherza, etiudy i nocturny, dalej jego walece, mazurki i polonezy; do drugiej, w których wynalazł sobie nowe, zaliczyć trzeba jego przepiękne ballady, natchnione preludye, jego filigranowe impromptus, a przede wszystkim jego przecudną fantazyję op. 49. Zaznaczyć jednak i to z naciskiem wypada, że mimo pozornej zupełnie wolności koncepcyj, w utworach tych panuje nie tylko ład nadzwyczajny, logika muzyczna i tematyka, ale jednocześnie wykazują one drobiazgową skrupulatność w wykończeniu. Nie potrafiłby tego nikt inny;

mógł to tylko Chopin.

O mazurkach jego i polonezach formy charakterystycznie polskie, z polskiego wyrosłe ducha i z polskiej pada wspomnieć osobno. Wszak to tradycyi. Nie dziw tedy, że właśnie w mazurkach i polonezach narodowa nuta silniejszem bije tętnem, niż w innych utworach Chopina, lubo prawie wszystko, co Chopin napisał, nosi na sobie piętno niezaprzeczonej polskości autora. Naturalnie, że mazurki, podobnie jak walece, w tyglu twórczości Chopina, przetopiły się raczej na prześliczne idylle lub obrazki poetyczne, tak są wyidealizowane i uszlachetnione, taką gamę uczuć przeróżnych zawierają w sobie, takie są nieraz rzuwne i smętne, i już zaledwie rytmem tylko i nazwą przypominają taniec.

A cóż dopiero powiedzieć o jego polonezach! Już nawet zwykła forma poloneza zawiera niewiele pierwsiestków tanecznych, a jest raczej muzyką korowodu lub orszaku i kryje bezwątpienia w sobie pewne momenty epiczne. U Chopina polonez stał się prawdziwą epopeją, osobliwie oba wielkie Polonezy Fis-moll i As-dur, należące niezaprzeczenie do najszczytniejszych rzeczy, jakie wyszły z pod jego czarodziejskiego pióra. Źródło natchnienia do ich koncepcyj — to przede wszystkim gorąca miłość ojczyzny, jaka paliła się ustawicznym zniczem w sercu mistrza, to dalek tęsknota i żal za minioną świetnością ojczyzny, może wzniecona "Śpiewami historycznymi" Niemcewicza, to wreszcie ta sama patriotyczna duma, jaka sprawia, że i nam pierś jakoś szerzej się rozdyma, serce jakoś żywiej bije, krew jakimś gorętszem i szybszem zaczyna po żyłach krążyć tętnem, gdy czytamy o tych naszych dawnych bohaterach bez skazy i zmayı, co to bez namysłu na kilkakroć liczniejszego bisurmanina się rzucali, o tych naszych skrzydlatych hufcach rycerskich, o tych Zygmuntach, Batorych, Sobieskich, lub naszych Zbyszczach, Skrzetuskich, Kmicicach i Wołodyjowskich. I oto pod wpływem takiego lub podobnego nastroju, spotęgowanego tylko we wrażliwej duszy mistrza do ostatecznych granic, powstały te epopeje muzyczne, te jego przecudne polonezy. W ich muzyce, jak w kalejdoskopie, maluje się ta nasza starodawna rycerska Polska, słychać szum skrzydeł husarskich, słychać tętent rozhukanych w biegu koni i łopot chorągiewek na znizonych do ataku lancach; to znowu

przesuwa się przed oczyma naszej wyobraźni tryumfalny pochód powracających z pieśnią zwycięstwa z pola walki hufców, lśnią lite pasy, bogate aksamity, brzęczy kord przy boku, dzwonią złociste ostrogi, puszą się buńczuczne, zadzierzyste miny, z pod marsowych brwii syją się w stronę strojnych dam ogniste spojrzenia, podnoszą się ręce, by podkreślić szumiącego wása, który takiej nadaje powagi twarzy upiękzonej blizną, poniesioną w obronie Ojczyzny.

Wypada jeszcze choć słówkiem wspomnieć o najslawniejszym zapewne utworze Chopina, o jego "Marszu Żałobnym" ze sonaty B-moll. Nie masz bodaj na świecie człowieka, mającego pretensję do inteligencji, któryby go nie znał lub przynajmniej o nim nie słyszał. Owszem, niema bodaj w całej literaturze muzycznej świata utworu więcej znanego i cenionego od "Marsza Żałobnego" Chopina. A jak niema utworu od niego piękniejszego, tak, sądzę, nie znajdzie się na kuli ziemskiej człowiek z tak grubemi nerwami i z tak nieociosanem sercem, żeby piękności jego nie umiał odczuć, by niewrażliwym pozostał przy jego targających trzewia dźwiękach. Jakaż bo z tego bicia dzwonów w pierwszej części wieje niezmierzona głębina boleści, ileż serdecznego uczucia się mieści w tej anielskiej istnie melodii części środkowej, ile w niej słodkiej pociechy, ukojenia, nadziei i pewności zmartwychwstania! "To mógł tylko Polak napisać" — miał się wyrazić Liszt, gdy poraz pierwszy usłyszał te żałobne dźwięki; i zaprawdę, tylko Polak-wygnaniec, bolejący nad stratą Ojczyzny, pożerany tęsknotą za nią, szarpany rozpaczą z powodu jej niewinnych cierpień, ale nie bez nadziei w jaśniejszą przyszłość, ale wierzący w ostateczną sprawiedliwość dziejową, przekonany niezachwianie o tem, że tam wysoko ponad gwiazdami jest Ktoś, co rządzi i losami ludzi i narodów i nieodwołalnie sprawiedliwość kiedyś narodowi nekanemu wymierzyć musi — mógł to napisać, a był tylko jeden taki między Polakami: Chopin.

Mówiłem dotąd o Chopinie-twórcy; należy mi jeszcze słów kilka dorzucić o Chopinie - wirtuozie. Jak wiadomo, Chopin już w wieku dziecięcym zdradzał fenomenalne zdolności muzyczne. Nie znając jeszcze nut, wygrywał już drobnymi paluszkami słyszane gdzieś śpiewki lub urywki utworów muzycznych. Był poprostu tak zwanem "cu-

downem dzieckiem". W roku 9 grał już wcale biegle, i wtenczas powierzono go w ręce Wojciecha Żywnego, Czecha z pochodzenia, który dał mu solidny podkład techniczny na podstawie przeważnie dzieł Sebastjana Bacha, którego Żywny był zapalonym wielbicielem. Trochę później, nie zaprzestając nauki gry fortepianowej, uczęszczał do liceum, a po tegoż ukończeniu przeszedł pod opiekę Elsnera, ówczesnego kierownika Konserwatorium Warszawskiego, by z pod ręki tego wytrawnego muzyka wyjść skończonym wirtuozem i kompozytorem. Po podróży artystycznych do Berlina w roku 1823, do Wiednia w roku następnym, gdzie z powodzeniem wystąpił w dwóch koncertach, wyjechał za ledwie trzy tygodnie przed wybuchem powstania listopadowego z kraju, do którego już więcej nie miał wrócić, i ostatecznie osiadł w Paryżu, gdzie od razu w dwóch koncertach zdobył sobie rozgłos w świecie muzycznym Paryża i zachwyt w kołach arystokracji taki, że wkrótce stał się może najwięcej interesującą postacią miasta i, że się tak wyrażę, jego modą.

A zważyć trzeba, że Paryż był wtenczas centrum muzycznym całej Europy i nielada kto to być musiał, by się nie dał zaćmić takim wyroczniom muzycznym, jak Rossini, Meyerbeer, Cherubini, Auber, Halevy, Herold, Bellini, Boieldien lub takimi wirtuozami jak Heller, Kalkenbrenner, a przede wszystkim magnetyczny Liszt. Pod względem twórczości nikt naturalnie z ówczesnych w Paryżu żyjących muzyków Chopinowi ani w przybliżeniu dorówna nie mógł; pod względem wirtuozostwa Liszt bez wątpienia przewyższał Chopina, ale jeżeli tamten umiał elektryzować słuchaczy swą niepojętą brawurą i prawie że nadludzką techniką do tego stopnia, że wszystko szalało, to ten umiał oczarować niesłychaną poezją i anielską słodką swą gry tak dalece, że poprostu ze wzruszenia i egzaltacji mdlało, szczególnie kobiety, już z natury swej więcej uczuciowe od mężczyzn. To też Chopin od razu stał się ich bożyszczem i bohaterem salonów paryskich. Ubiegano się o lekcye muzyki u niego i płacono za nie jak na owe czasy niesłychaną cenę, bo 20 franków od lekcji; jednocześnie miał Chopin również bardzo znaczne dochody ze sprzedaży kompozycji, za które płacono mu bardzo dobrze, tak, że finansowo nigdy nie był w kłopotcie, choć z pieniędzmi,

jak zwykle artysta, liczyć się nie umiał.

Publicznie z koncertami Chopin nigdy chętnie nie występował. Wielka przestrzeń sali koncertowej działała na niego przygnębiająco, krępowała jego wrażliwą duszę obecność wielu osób, raziły i irytowały go spojrzenia na niego zwrócone, tak, że się czuł nieswojsko i stawał się nerwowym. Za to u siebie, w gronie dobranych przyjaciół, w kółku miłych mu zawsze rodaków, czuł się w swoim żywiole. Siadał wtenczas sam do swego Erarda, a gra jego stawała się niesłychanie subtelną i uduchowioną, cuda się rodziły pod jego palcami, osobliwie, jeżeli wiedział, że jego zebrani goście go rozumieją i ocenić potrafią. A rozumieć go niezawodnie, bo kogoż tam spotykamy? Otóż nasamprzód jest tam sędziwy Julian Ursyn, bard mionionej świetności narodowej, autor "Śpiewów Historycznych", wsłuchany w te precudne dźwięki, co wyśpiewują to w muzyce, co on wyśpiewał w słowach, tylko daleko, daleko doskonale, niż on to potrafił. Gdzieś na uboczu, przy oknie stoi ponury, zamknięty w sobie Adam; może w płynących dźwiękach poznaje muzykę Jankeiela, może to polonez, w takt którego idzie nowozareczona Zosia z Tadeuszem, Telimena z Rejentem, Asesor z wojszczanką i tak dalej, para za parą, na czele p. Podkomorzy, ów "może ostatni, co tak poloneza wodzi", a może to odgłos rogu, którym Wojski opisuje dzieje polowania; słyhać przecież huk strzałów, ryk niedźwiedzi, czasem ryczenie żubra rozedrze powietrze, wreszcie "hymn tryumfu uderza w chmury", po którym echo tak doskonałe, "że wszystkim się zdawało, że Wojski wciąż gra jeszcze, a to echo grało", i idzie ta muzyka coraz cichsza, coraz dalsza, coraz piękniejsza, doskonalsza". Z pewnością, jeżeli w kim, to chyba w Chopinie znajduje Mickiewicz godnego siebie interpretatora. Słowacki w gronie tem świeci nieobecnością, bo gdzie jest Adam, tam Juliusza być nie może, choć on i Chopin to takie dwie pokrewne sobie dusze. Jest dalej ks. Radziwiłł, jest Czartoryski, Grzymała, Lubomirski, Mycielski. I niewiast nie brak w tym gronie: jest hr. Platerowa, hr. Delfina Potocka, dla której Chopin ma szczególną przychylność za jej przepiękny, przewdzięczny głos, jest Marcelina Czartoryska, jedna z jego najlepszych uczennic i spadkobierczyni

jego czaru. Z obcych jest malarz Delacroix, literaci Balzac, Dumas i również genialny jak cyniczny Heine; z muzyków jest Heller, Berlioz i przesławny Liszt.

Słynne były te wieczorki muzyczne u Chopina, lub u którego z jego bliskich znajomych i przyjaciół. Czar ich był tak wielki, że kto raz na nich był obecny, ten pamięć o tem chował w sercu jak jaką świętość, zaliczając

rozkosz tę do największych, jakie go w tem życiu spotkać mogły.

Tak działać na swe otoczenie mógł tylko człowiek wielki, tak działać mógł tylko geniusz pierwszej wielkości. Śluszna, że czcimy jego pamięć. On jest tym olbrzymem, który muzykę polską wyniósł do niebotycznych wyżyn; on przez swą muzykę głosił "urbi et orbi", w czasie ogólnego upadku ducha, spowodowanego upad-

kiem powstania listopadowego, że "nie, umarła dziewczeczka, ale śpi", bo naród, który takich wydał ze siebie geniuszów, nie mógł umrzeć, że leży tylko w letargu, że nastąpić musi chwila, iż zrzuci ze siebie ten nibygrobowy całun i wstanie żywy w chwale i majestacie, by już więcej nie upaść.

Cześć, hołd, uwielbienie i wdzięczność Chopina pamięci!

KONGRES WYCHODZTWA a śpiew kościelny i narodowy polski

Czytamy w prasie szereg spraw ujętych w dwunastu punktach odezwy inicjatorów Kongresu Wychodźstwa, a w których niestety nigdzie nie zauważyliśmy sprawy tak ważnej, sprawy tak doniosłego znaczenia jak bezsprzecznie jest śpiew kościelny i narodowy.

Zbytecznem byłoby cytować wszystkich myśli i zdań naszych wielkich pisarzy, lecz streszczam tylko w krótkim czterowerszu Lenartowicza:

Śpiewaj ludu polski złoty,
Wypowiadaj twe tęsknoty,
U orania, u zasiewu,
Póty Polski, póki śpiewu.

Ile to pięknych myśli powiedzieli o śpiewie wodzowie Narodu Polskiego, jak Mickiewicz, Słowacki, Sienkiewicz i bodaj że niema pisarza polskiego, któryby nie zgodził się z Lenartowiczem, że "Póty Polski, póki śpiewu".

Zapomnijmy śpiewać "Boga Rodzica Dziewica" — Patrz Kościuszkę na nas z nieba — Nasz Chłopiński wojak — Nie rzucim ziemi skąd nasz ród — lub — Jeszcze Polska nie zginęła —

Zapomnijmy śpiewać nasze przecudne piosenki ludowe, jakie zebrał i w skarb-nicy zamieścił Kolberg w swych dziełach — albo jak to przepęknie pomieścił je Reymont w swych "Chłopach".

Zakażmy ludowi śpiewać, a tem samem podpiszemy wyrok zakłady polskości, bo tak należy rozumieć Lenartowicza, że "Póty Polski, póki śpiewu".

Z tego widzimy, że w szeregu spraw na Kongresie Wychodźstwa śpiew powinien zająć jeżeli już nie główne miejsce, to przynajmniej następne po nim. Nie winimy tu Wydziału Narodowego, że śpiew będzie zamieszczonym gdzieś na szarym końcu, albo może całkiem skreślonym, ale winimy tu Zarząd Związku Śpiewaków, że nie czuwa nad sprawami własnymi i dotąd sprawy tej nie poruszył, gdzie należy.

Szkoda, że Zarząd Związku Śpiewaków zajmując się bankietami, koncertami, obchodami, które mówiąc nawiasem należą do Okręgu, a nie do Zarządu Głównego, nie postarał się o to ażeby sprawa nasza tak ważna, jak śpiew, który jest przedmurzem przeciw wynaradawianiu się tu na wychodźstwie, nie jest pomieszczona w spisie wytycznych spraw Kongresu.

Czyżby Szan. Zarząd nie uważał za potrzebne branie udziału w Kongresie Wychodźstwa?

Dla nas pieśniarzy nie powinno stanowić różnicy, czy to prawica czy też lewica urządza ten Kongres. My w politykę się nie bawimy, lecz tam gdzie jest w programie obrona języka polskiego, naszym świętym obowiązkiem jest stanąć pierwszymi na czele, czy to byłoby w prawicy czy w lewicy, bo w tym przedmiocie my śpiewacy stanowimy przednią straż, bo nasi wielcy wodzowie narodu polskiego, nakazują nam strzedz i pielęgnować pieśni ojczyznej, bo "Póty Polski, póki śpiewu".

Tyle na dzisiaj, sądzę, że Sz. Zarząd Zw. Śpiew. nie zignoruje tych kilku słów, podyktowanych troską o dobro sprawy i że w przyszłym dziale śpiew. pomieszczonym będzie referat do Kongresu Wychodźstwa w sprawie śpiewu, choćby tylko narodowego, a co zaś do kościelnego, to możliwem, że ktoś inny się tem zajmie, bo sprawa jest nagła i może nas zastać znowu nieprzygotowanymi, jak to zwykle bywa.

B. J. ZALEWSKI.

UWAGA: Co pisze o "Echu Muzycznym" p. E. P. Banasik, redaktor Dziennika Zjednoczenia.

PIERWSZA ROCZNICA "ECHA MUZYCZNEGO".

I dwudziestopięciolecie Wydawnictwa Muzycznego p. Bolesława J. Zalewskiego.

"Echo Muzyczne", miesięcznik poświęcony pieśni i muzyce polskiej, wychodzący pod redakcją p. Bolesława J. Zalewskiego, właściciela Wydawnictwa Muzycznego, Składu Nut i Księgarni, pnr. 1505 Tell Place w Chicago, święci pierwszą rocznicę swego istnienia.

Jak powiada sam wydawca, przetrwało "Echo Muzyczne" najcięższy okres swej egzystencji i choć zysków

nie przyniosło, Wydawnictwo potrafiło tak jakoś koniec z końcem związać, że w pierwszym roku powiększyło go o cztery stronicie oraz ponowiło to samo z wkroczeniem w drugi rok istnienia, powiększając Echo Muzyczne znowu o cztery stronicie dodatków nut, które stale będą zamieszczane w każdym numerze w miejsce premi.

"Echo Muzyczne" jest pismem wyłącznie fachowem, wydawanem pod hasłem budzenia zamiłowania do śpiewu i muzyki i kształcenia w tym kierunku miłośników śpiewu i muzyki, bo redaktor i wydawca hołduje i dzie, że tak długo jak pieśń polska rozlegać się będzie w polskich domach, w polskich szkołach i polskich kościołach na Wychodźstwie, tak długo to

Wychodźstwo polskiem pozostanie z ducha, tradycji i przekonania. Jako pismo niezależne, nie będące organem żadnego zespółu i organizacji, może wiernie służyć sprawie.

Oprócz "Echa Muzycznego" niema w Ameryce drugiego polskiego pisma poświęconego specjalnie pieśni i muzyce polskiej. Dawniej były liczne próby wydawania go, wychodziło nawet ich kilka w różnych odstępach czasu, żadne jednak nie zdołało się utrzymać. "Echo Muzyczne" bezwątpienia zawdzięcza swój byt wytrwałości p. Zalewskiego, któremu, winszując pierwszej rocznicy, należy życzyć powodzenia na przyszłość, by "Echo Muzyczne" nie zagnało żadnych przeszkód i doskonaliło się stale.

NASZE PRZYSZŁE POLKI-ARTYSTKI

PANNA EMILJA JELEN

PANNA S. ADELINA PREYSS

Córka znanego śpiewaka i związkowca, zyskuje coraz więcej popularności w gronie znawców muzyki i śpiewu, przez swoje występy jako utalentowana w grze na fortepianie, a ostatnimi czasy dała się nam poznać na polu pieśni jako sopran dramatyczny, lecz nad wyszkoleniem tegoż, trzeba będzie jeszcze mozolnie popracować.

Aczkolwiek jest to jeszcze młoda siła, a już staje w rzędzie artystycznym pod względem techniki w grze fortepianowej w dziełach Liszta, zaś Chopina odczuwa tak, że słuchając wykonanie tychże, jesteśmy pod wrażeniem tem, że wykonuje je siła niepoślednia, ze zrozumieniem rzeczy.

Panna Jelen ma w sobie tę ważną zaletę, że jest bardzo skromną co do swych zdolności i raczej więcej ceni krytykę rzeczową, aniżeli pochwały, które nieraz wysłuchać musi, będąc przekonaną, jak wiele ma jeszcze trudności do pokonania.

Chwali się to p. Emilci i o ile nadal w tym kierunku będzie zdążać, to napewno rodzicom zgotuje wielką pociechę, a sobie sławę i znaczenie w świecie muzycznym.

Kto więc rozumie potrzebę istnienia takiego pisma jak "Echo Muzyczne" i kto pragnie pogłębienia znajomości śpiewu i muzyki wśród Wychodźstwa, by przez to polskość podtrzymywać, ten niech prenumeruje "Echo Muzyczne" i zachęca innych do tego. Cena prenumeraty tylko 2 dolary rocznie, ale premie, jakie się otrzymuje z "Echem" przewyższają prenumeratę kilkakrotnie.

Z pierwszą rocznicą "Echa Muzycznego" łączy się dwudziestopięciolecie Wydawnictwa Muzycznego, Składu Nut i Księgarni p. Bolesława J. Zalewskiego, jedynego zdaje się tego rodzaju przedsiębiorstwa polskiego w Ameryce, a którego, jak słyszeliśmy od ludzi kompetentnych, nie przewyższa żadne i w starym kraju. Pan Zalewski jest pionierem na tem polu i zasługi położył wielkie nietylko jako wydaw-

Utalentowana fortepianistka, uczennica Chicagowskiego Konserwatorium, pod kierownictwem pana Roob, cieszy się uznaniem, w gronie wielbicieli muzyki.

Repertuar panny Preyss jest dość obszerny, który obejmuje dzieła takich mistrzów jak Chopin, Paderewski, Moszkowski, Bach, Beethoven, Czerny, Mozart i t. p. i w niezadługim czasie będziemy mieć sposobność takowe usłyszeć podczas koncertu, do którego panna Adelina się przygotowuje.

Pierwsze początki gry fortepianu, pobierała lekcje u Dr. Wyczałkowskiej, a widząc talent i zdolności w młodziutkiej wówczas "Adelci," umiejętną ręką doprowadziła do tego, że w przyszłości w gronie muzyków, jedna więcej z Polek zajmie stanowisko niepoślednie.

Niedosyć na tem. — Pomimo że p. Preyss zrodzona i wychowana w Ameryce, włada poprawnie językiem polskim, za co rodzicom należy się cześć i uznanie, a w szczególności Dr. Wyczałkowskiej, która poza szkołą muzyki dbała i o to, ażeby jej uczennice władały poprawnie językiem polskim, co z uznaniem podkreślamy.

ca i popularyzator polskich utworów muzycznych, ale jako kapelmistrz i dyrygent — nauczyciel śpiewu w naszych chórach. Przedsiębiorczy i energiczny umiał pogodzić pożyteczne z przyjemnem, jako niezmordowany pracownik zdobył uznanie.

Życzymy panu Zalewskiemu, aby Wydawnictwo jego rozwijało się dalej jaknajpomyślniej. E. P. B.

Kejnoty muzyczne

WYBOR MELODY I

Z najcenniejszych Oper Polskich i obcych oraz najpiękniejszych śpiewów Polskich
łatwo dla dzieci ułożonych

na
FORTEPIAN

przez

G. ADOLFSON.

30c KATALOG KLASYFIKACYJNY Z NUTAMI I BEZ NUT 30c

W którym uwidocznione są początki kilku-set melodji z nutami po kilka taktów; niektóre zamieszczone w całości (wartości kilku dolarów) wraz z kompletnym spisem naszych wydawnictw. ZAWIERA: śpiewy solowe, duety, tercety, chóry żeńskie, męskie, mieszane, na skrzypce, flet, klarnet, kornet, orkiestrę, kapelę, utwory dziecięce, fortepianowe, szkoły itd.

— Wszystko za 30c. —

Wydawnictwo Muzyczne i Księgarnia B.J.Zalewskiego, 1505 Tell Pl. Chicago

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wspólnym Nr. i Dodatkami Muzyca.

Klejnoty muzyczne.

Wybór melodyi z najcenniejszych Oper Polskich i obcych
oraz najpiękniejszych śpiewów Polskich przez G. Adolfson'a.

Zeszyt I. 1.
Andantino.

Biała dama.

A. Boieldieu.

Nr 1.

Mazurek z Opery „Łokietek“

J. Elsnera.

Nr 2.

Napój miłosny.

G. Donizetto.

Nr 3.

Allegretto.

Polonez z Opery „Zamek na Czorsztynie.”

K. Kurpińskiego.

№ 4.

mf

f

p

Nieznajoma. (La Straniera.)

Andante con moto.

V. Bellini.

№ 5.

p

f

cresc.

riten.

a tempo

Spis.

	str.
1. Hymn ludu.	1.
2. Wieczór. Adam.	2.
3. „Patrz jak piękny” Hiller.	2.
4. „Gdy ciężkie życiea.” Hauer.	3.
5. Koncert przyrody. Abt.	4.
6. Noc majowa. Kotarbiński.	5.
7. Dumka. St. Moniuszko.	6.
8. „Polatuj myśli.”	7.
9. Flisacy. Münchenheimer.	8.
10. Pieśń wieczorna. Kreutzer.	10.
11. Marzenie. Chopin.	12.
12. Włłja.	13.
13. Powrót wiosny. Wülfel.	14.
14. Powitanie lasu. Mendelssohn.	15.
15. Pożegnanie lasu. Esser.	16.
16. „Na Wawel.”	17.
17. Wista. Nowakowski.	19.
18. Chór Niebian. Abt.	20.
19. Poranek. Abt.	22.
20. Chór z or.” Józue. Hündel.	23.
21. Wiosna. K. Studziński.	24.
22. „Kiedy walki.” Dürner.	26.
23. Prząśniczka. Mair.	27.
24. Skarga. Reinecke.	28.
25. Teret z „Atalji.” Mendelssohn.	30.
26. Teret z or.” Eliasch. Mendelssohn.	32.
27. „Panie Twa łaska.” Grell.	31.
28. Modlitwa żeglarzy.	35.
29. „Boże mocny.” Moniuszko.	36.
30. W dzień imienin. Mendelssohn.	37.

Już wydany drukiem i jest do nabycia
W Wyd. Muz. i Księg., B. J. Zalewski. Cena \$1.10

#	x	b	b ²
c — cis	cisis	ces	ceses
d — dis	disis	des	deses
e — eis	eisis	es	eses
f — fis	fisis	fes	feses
g — gis	gisis	ges	geses
a — ais	aisis	as	ases
b — his	hisis	(hes) be	bees

XI. Gama chromatyczna.

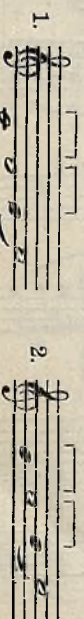
W postępie dźwięków diatonicznym (t. j. od stopnia do stopnia) napotkaliśmy tylko dwa półtony, mianowicie jeden pomiędzy nutami *e—f*, i drugi pomiędzy *h—c*, wszystkie zaś inne odległości pomiędzy przyległymi stopniami były całotonowymi. I te jednak całotonowe odległości możemy podzielić każdy na dwa półtony przy pomocy znaków chromatycznych. Przytem — postępując ku górze — posługiwać się będziemy krzyżykami, w przeciwnym zaś kierunku — bemolami.

Takie następstwo dźwięków samymi półtonami nazywa się: gamą chromatyczną. (Ćwiczenia 174—183).

XII. Gamy diatoniczne krzyżykowe i bemolowe.

Gama *c* (opisana w § VIII) daje się podzielić na dwie symetryczne połowy (tetrakordy) w każdej z nich po dwóch całych tonach następuje półton.

Już wydany drukiem i jest do nabycia
Wyd. Muz. i Księg., B. J. Zalewski. Cena 25c

Z KONCERTU KU CZCI FR. CHOPINA

Pod takim tytułem Dz. Zw. z dnia 29 grudnia 1924 r. zamieścił artykuł, który poniżej podajemy aby drużyny śpiewacze nie posądzały redaktora "Echa Muz.," że ten tylko krytykuje błędy Zarz. Zw. Śpw., a reszta prasy wychwala zarząd Zw. Śpw. "pod niebiosy." Otóż, że tak nie jest, na dowód odcytujcie to, co Dziennik Związkowy zamieścił od siebie:

Z KONCERTU KU CZCI FRYDERYKA CHOPINA

Wczoraj wieczorem odbył się przy pustej prawie sali Ign. Stankiewicza zapowiadany Obchód połączony z koncertem ku czci Fryderyka Chopina, urządzony z okazji 75-tej rocznicy zgonu znanego na cały świat i genialnego kompozytora i wirtuoza przez Związek Śpiewaków Polskich w Ameryce, który nie dopisał pod żadnym względem. Gdyby bowiem nie dość okazała liczba śpiewaczk, oraz daleko mniejsza i znikoma liczba śpiewaków, którzy przybyli na koncert, aby wziąć udział w występach chóralnych, to sala świeciłaby zupełnie pustkami.

Obchód o godz. 9:00 wieczorem zagał prezes Zł. Ś. P. w A., W. L. Petrykowski, wskazując krótko na cel obchodu, poczem orkiestra p. J. J. Kapalki odegrała "Dwa Preludja" Chopina, zyskując sobie aplauz.

Na programie był występ Połączonych chórów męskich, z których stanęło 30-stu chłopów i odśpiewało oczywiście bardzo słabo Poloneza A-Dur (Chopina-Muenheimera) przy akompaniamencie orkiestry pod dyktando p. J. J. Kapalki. Aż żal się robiło, patrząc na program i na estradę, że to są "połączone chóry męskie," bo przecież pierwszy z brzegu chór ot n. p. Dudziarz mógłby więcej i lepszych postawić tam śpiewaków.

Wspaniałą ocenę twórczości i geniuszu Fryderyka Chopina — dał w swoim odczycie "Z życia i dzieł Chopina" p. Aleksander Karczyński, znany tu muzyk i kompozytor, którą to mowę zamieścimy w całości we środę. To był najlepszy bodaj numer na programie wczorajszego koncertu.

Zapowiadziany solowy występ na fortepianie p. Winciento Baluty, który miał odegrać "Ballade" i "Walca Chopina, zawiodł! oczekiwanie, bo fortepian był tak rozstrojony, że p. Baluta nie dokończył nawet pierwszego utworu i odszedł od pianina, nie mogąc grać dalej, a p. Petrykowski tłómaczył się tem, że firma, która miała dostarczyć fortepian koncertowy, zawiodła i w ostatniej chwili musiano wypożyczyć to rozklekotane pudło.

A potem p. W. L. Petrykowski próbował deklamować przedcudny Marsz Pogrzebowy Kornela Ujejskiego, słowa dorobione od słynnego marsza pogrzebowego Chopina, przy akompaniamencie na tym fortepianie p. W. Baluty, co u słuchaczy wywołać musiało tylko nieprzyjemny zgrzyt, bo p. Petrykowski nie powinien się porywać do rzeczy, którym sprostać nie potrafi, gdyż deklamator nie jest jeszcze i prawdopodobnie nigdy nie będzie.

Część druga koncertu ograniczyła się tylko do bardzo udanego występu połączonych chórów żeńskich, które odśpiewały kantatę "Na Zmudzi" B. Dembińskiego, a w częściach solowych nospiewała się znana i ceniona śpiewaczka p. Julja Kempka, zdobywając sobie ogólne uznanie — bo odwołano zapowiadziany występ chórów mieszanych, które miał śpiewać wyjątek z "Po nieszpiorach" z opery Halki, ale niestety zawiodły, jak p. Petrykowski tłómaczył "z powodu mrozu."

Na tem zakończono te farsę koncertu artystycznego ku czci Chopina, a zebrani puścili się w tany, aby rozgrzać się nieco, bo z sali zarówno, jak i estrady wiał straszny chłód i zimno rozpaczliwe.

Dlaczego nie dopisała publiczność! której kazano na koncert płacić po dolarze wstępu — a spodziewać się należało, że to winien być koncert bezpłatny, choćby ze względu na cel i powagę rzeczy samej, tego nie wiem, ale dlaczego nie dopisali śpiewacy, którzy doznająca chyba winni żywicieli cześć dla Chopina, tego trudno odebrać.

Coś gdzieś psuć się musi w państwie śpiewaczem i czas najwyższy, by w to wglądać i zło usunąć.

Bardzo trafną sprawę poruszył Dz. Zw. że "Coś gdzieś psuć się musi w państwie śpiewaczem i czas najwyższy, by w to wglądać i zło usunąć." — Tak jest! — dopóki Zarząd Zw. Śpw. był w łączności z tymi, którzy coś znaczą w Zw. Śpw., robota szła rażniej, jako też i występy zbiorowe, jak to było na grobli miejskiej, lecz skoro jednostki pewne w zarządzie przez swe nietaktowne postępowanie doprowadzili do tego, że trzeba było usunąć się od tych "wielkości," jaki z tego rezultat jest? Otóż — prasa, która zawsze była ogłędna, że jeżeli karcila kogoś, to oszczędzała prezesów, lecz i tam cierpliwość się wyczerpała, bo nie tylko Dz. Zw., lecz i inne pisma ujemnie

wyrażają się o naszym Prezesie; — niedosyć na tem — Okręg ze stanu Illinois wysłał delegację z interpelacją na zarząd Zw. Śpw., a nawet słuchcy dochodzą, że trzeba będzie zwołać nadzwyczajny sejm, by te jednostki usunąć o ile sami nie zechcą, przed czasem zrezygnować.

Czy w zarządzie nie znalazł się choćby jeden głos, by zaprotestować przeciw tańcom na grobie Chopina? jak to miało miejsce podczas urzędowego obchodu 75-cio lecia śmierci Chopina.

B. J. Zalewski.

RÓŻNE WIERSZE
ZAKRAKALI KRUCY

* * *

Zakrakali czarni krucy na wieszczą mogile —
Już nie wstanie prorok z grobu — Nie po jego sile!
Lecz nie wlecie trupojady — złowrózeczne ptaki,
Że wieszcz z grobu też wskazuje ludziom górne szlaki!

Duch się jego nie obrócił, w ziemi prochy czarne,
Lecz zawisnął ponad ludem jako jasne słońce;
Więc krakania wasze kruki obrócić się w marne —
Wieszcz z zaświatów ziemi przysłał myśli swoich gońce!

Nie zaginie duch świetlisty, niby słońca błyski,
Nie uleci razem z ciałem w śmiertelną krainę,
Lecz pieśń poszła wam wieszczowe pierzaste pociski,
Pieśnią zaszedł wieszcz aż w duszy narodu głębinę!

Więc nie krzeczcie czarne kruki nad jego mogiłą,
Lecz zawniesz piosenkę — żyć będzie po wieki.
On przemawia z większą ducha i słowa siłą,
Jego pieśni jak wezbrane na morze rwiące rzeki.

J. SROKA.

DO ŚPIEWAKÓW POLSKICH NA OBCYZNIE

* * *

Bracia! nastrojcie dźwięcznostrunne lutnie,
W wieniec laurowy uwieczcie swe czoła,
Niech pieśń ojczysta z piersi zagrzmi butnie,
Echem zaleci do Ojczyzny siola!

Niechajże dusze wasze ten żar mieszczą,
Który przygasa na wygnania ziemi —
Wy waszą Pieśnią, natchnioną i wieszczą
Rozpalcie iskrę — niech się w pożar zmieni!

Do was się zwracam natchnionemi słowy,
Gromado swojska — drużyno śpiewacza!
Niech lutnia wieszczą wzbudzi zapal nowy,
Wasze umysły, serca przeinacza —

Dusze uśpione w letargu półsenным,
Niech się rozbudzą z tej drzemki chwilowej;
Z nowym zapalem, serdecznym, płomiennym,
Wykrzeszą z głębi iskrę pieśni nowej!

Pieśni co życie podtrzyma wygnańca,
Pieśni co duszę zachowa ojczystą,
Potęga tego świetnego kagańca
Niech nam zatrzyma tę mowę kwieciastą.

Mowę co wieszczę narodowi, proroki
Nia Polski chwałę i wielkość głosili,
W której nam niebios wieścili wyroki,
Nad Matką w grobie rzewne łzy ronili.

Jej Zmartwychwstanie w onej pięknej pieśni
Odczuli w duszach, widząc je w przyszłości,
Duch się prorocy w przyszłość Polski weśli,
Tą mową będą słać dzień wolności!

A więc Rodacy! Pieśni wielbiciele,
Harfy swe strójcie, niech melodia płynie!
Sławcie Ojczyznę wielkość w pieśni śmieie,
Co nie zginęła i nigdy nie zginie!

A Pieśń uleci w ojczyste zagony,
Polsce jej echo opowie pieszczotnie,
Że brat wygnaniec, chociaż oddalony,
Nie zginie dla Niej nigdy bezpowrotnie!

W duszach swych nosim Polsko Imię Twoje,
W sercach Tyś żywa, do nas uśmiechnięta!
Dla Ciebie Matko znosim trudy, znoje,
Bo choć daleka — jesteś dla nas święta!

J. SROKA.

STANISŁAW MONIUSZKO

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

Stefani napisał operę, która cieszyła się wielkiem powodzeniem. Muzyk ten powołany na kapelmistrza orkiestry królewskiej, opuścił Czechy i na stałe zamieszkał w Polsce. A że Polska nie była macochą dla cudzoziemców, lecz wszystkim dawała wolność i prawa, więc Stefani, osiadłszy na stałe, zapragnął zapoznać się z duchem muzyki polskiej. W tym celu odbywał wycieczki po kraju, wsłuchiwał się w melodje ludowe, w pieśni i piosenki, śpiewane przy pracy i przy zabawie. Tak obeznany z zwyczajami i pieśniami ludowemi skomponował muzykę do słów Wojciecha Bogusławskiego p. t. "Krakowiaki i Górale." Swojskie melodje uchwyciły za serce słuchaczy i zapewniły powodzenie nowej tej operze.

Grano ją po raz pierwszy dnia 1 Marca 1794 roku, lecz nie grywano długo. Przedstawienia przerwały wypadki zbrojne — powstanie Kościuszkowskie. Umilkła pieśń, połała się krew na ulicach Warszawy. Później "Krakowiaków i Górali" wznowiono i utwór ten cieszył się nadal powodzeniem.

Autorem kilkunastu oper polskich był również Józef Elsner. Do więcej znanych oper jego należały: "Leszek Biały" — "Król Łokietek" — "Jagiello w Teneczynie." Elsner był nauczycielem genialnego ucznia — Fryderyka Chopina. Mianowany dyrektorem szkoły muzycznej w Warszawie, położył wielkie zasługi w dziedzinie muzyki polskiej.

Trzeba jeszcze wspomnieć zasłużonego muzyka, tym razem rodaka i Wielkopolanina — Karola Kurpińskiego. Urodzony 1785 roku na wsi, we Włoszakowicach, okazał od lat dziecięcych takie zdolności muzyczne, że w dwunastym roku życia został organistą w miasteczku Sarnowie pod Rawiczem. W roku 1810 mianowany dyrektorem opery w Warszawie, przez lat trzydzieści dwa pełnił ten urząd gorliwie i z pożytkiem dla muzyki polskiej.

Był twórcą wielu oper, między nimi: "Pałac Lucypera" — "Jadwiga" — "Nowe Krakowiaki" — "Zamek w Czorsztynie, czyli Bojomir i Wanda." Za ostatnią z wymienionych tu oper otrzymał medal złoty, wybity na jego cześć i ofiarowany mu przez naród, z napisem: "za piękne tony harmonji, rodacy 1840."

Kurpiński był bardzo zdolnym, lecz nie posiadał głębszych studjów muzycznych i dlatego talent jego nie rozwinął się dostatecznie, ze szkodą dla muzyki polskiej.

Takie są pierwsze zaczątki opery polskiej. Kamieński, Stefani, Elsner i Kurpiński położyli pierwsze podwaliny. Na tym fundamencie dopiero miał wznieść się gmach opery narodowej.

Niezaprzeczane i wielkie są zasługi pierwszych pracowników, lecz nie stworzyli oni prawdziwej opery rodzimej. Torowali drogę mistrzowi, który miał przyjść po nich.

Tym mistrzem — twórcą pierwszej prawdziwej narodowej opery polskiej był — Stanisław Moniuszko.

On pierwszy stworzył operę narodową, tchnął w nią ducha polskości i podniósł na wyżyny prawdziwej sztuki.

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

NAJWAŻNIEJSZE PRZEPISY

Dotyczące

MUZYKI KOŚCIELNEJ

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

Gansbachera i innych podobnych im mistrzów, jako nieliturgiczne i niekościelne nie mogą pod żadnym względem być tolerowane w kościele, pomimo to, że są to w swoim rodzaju arcydzieła muzyczne, które bardzo nadają się na salę koncertową.

A zatem, jak widzimy, dozwolony jest na mszach żałobnych nietylko śpiew choralny, ale i wielogłosowy. Można też używać organu do towarzyszenia śpiewowi. Co się tyczy użycia innych instrumentów, to również mogą mieć zastosowanie, o ile ną to się zgadza władza djecezalna.

W niektórych miejscowościach utrzymał się godny zalecenia zwyczaj śpiewania choralnych odpowiedzi we mszach bez towarzyszenia organowego. Notujemy tu jeszcze kilka rozporządzeń Kongregacji śś. obrz. w sprawie mszy żałobnych:

1. Na zapytanie, czy można co skrócić w mszy rekwalnej, odpowiedziała Kongr. śś. obrz. (z 5 lipca 1631 r.) "Że nie wolno nic wypuszczać i wszystko należy tak śpiewać, jak jest we mszale."

2. Na inne zapytanie, czy można zachować zwyczaj śpiewania tylko "Absolve" i "Dies irae" (27 lut. 1847), dano odpowiedź: "Ma być śpiewane "Absolve" i "Dies irae."

3. 11 listopada 1847 r. Kongr. śś. obrz. zdecydowała, albo, żeby wcale nie odprawiać mszy żałobnych, albo też śpiewać wszystko, co ma charakter błagalnej modlitwy (quae precationem suffragii respiciunt).

4. Na zapytania, czy można opuszczać "Dies irae," ze względu na brak czasu, lub małą ilość śpiewaków, zwłaszcza na wsiach, odpowiedziała Kongregacja, że sekwencja "Dies irae" powinna być śpiewana we wszystkich mszach, gdzie tylko jest jedna oracja (a zatem: w dzień zaduszny, w nabożeństwach pogrzebowych, w mszach odprawianych dnia siódmego i trzydziestego po śmierci i w rocznice), wolno jednak niektóre zwrotki opuścić (12 sierpnia 1854 r.) *).

5. Przy kondukcje należy tylko śpiewać responsoryum "Libera me Domine," innego nie wolno (Kongr. śś. obrz. 23 maja 1816 r.).

6. 28 lipca 1832 r. Kongregacja usunęła zwyczaj śpiewania antyfony "Si iniquitates" z psalmem "De profundis," gdy celebrans, po skończonej mszy świętej szedł odprawiać kondukt; po kondukcje, gdy celebrans wraca do zakrystji, dozwolono śpiewać.

7. "Libera me Domine" nie wolno rozpoczynać wcześniej, dopóki celebrans ubrany w kapę nie stanie przy katafalku, lub przynajmniej, dopóki subdiakon nie stanie z krzyżem na miejscu właściwym (8 września 1861 r. i 22 marca 1862).

Uwaga: To rozporządzenie, według ks. Mitterera, dotyczy nie tylko samej sekwencji "Dies irae," ale i wszystkich śpiewów mszy żałobnej.

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

TEATR DLA MŁODZIEŃCÓW

JAKEM ANATOL PAFNUCY

Z. S.

KROTOCHWILA W 2 AKTACH.

OSOBY

Anatol Pafnucy Tomaszewski, emerytowany
[urzędnik bankowy]
Hipolit Pentarski, były sędzia
Józef Dobrzykiewicz, doktor
Student
Adam Tomaszewski
Władek
Leon
Mateusz Cholewka, szewc
Dwaj chłopcy do posyłek

AKT I.

Scena przedstawia pokój; po lewej stronie okno, w głębi lub po prawej stronie drzwi. Na środku pokoju stół i fotele, w głębi bufet, lub szafka, z boku biurko, w pobliżu okna dwa fotele. Podłoga pokryta dywanem, na stole gazety porządkie poukładane.

Rzecz dzieje się w mieście, w mieszkaniu Anatola Tomaszewskiego.

Dzw. mogą również znajdować się w głębi, a bufet po prawej stronie. — Fotele stojące w rogu powinny być tak wielkie, żeby się za nie można było schować.

Scena 1.

Anatol Tomaszewski (*człowiek w starszym wieku, dość tegi siedzi w fotelu i pali fajkę, słysząc stukanie w sufit*): A to skaranie Boże z tym studentem! Od 3 dni mieszkam nademną, a takie hałasy wciąż wyprawia; nie mam ani chwili spokojnej, (*słysząc ciężki łoskot, Tomaszewski podskakuje na fotelu*) O! znowu! To niby ma być gimnastyka. Jeszcze mi kiedy wpadnie przez sufit do pokoju! (*wstaje i podchodzi do okna*). Dzięki Bogu, że dziś pogoda, to pewnie wyniesie się z domu na cały dzień. Nie wiem, na co się zdadzą te ich głupe tenisy, piłki nożne i wszystkie sporty. (*wzdycha*) Ach, za moich czasów inna była młodzież. (*wraca do stołu, siada, zaczyna czytać gazetę. Po chwili*) Hm, a to ciekawe, więc minister skarbu pojechał do (*słysząc dzwonek*) Któż to dzwoni?

Scena 2.

(*Wchodzi Cholewka, trochę zgarbiony, mina butna, głos krzykliwy*).

Cholewka (*kłania się nisko*): Moje uszanowanie Panu dobrodziejowi. Mateusz Cholewka, majster szewski. Polecam się nadal łaskawym względom, a tymczasem mam tu mały rachunczek.

Tomaszewski (*zdumiony*): Ja pana nigdy w życiu nie widziałem, nie dawałem żadnej roboty.

Cholewka (*grzecznie*): Pan dobrodziej nie pamięta, bo to taki drobiazg, (*wyjmuje rachunek i czyta przedko*), 3 pary zelówek, przyszwyci drobne reparacji, z procentem od zeszłego roku, razem 56 marek.

Tomaszewski (*wstaje i woła zdziwiony*): Co? co to znaczy? Chyba omyłka!

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

TEATR DLA MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

SCENA 9

Prakseda — później doktorowa.

Prakseda: Szkoda było rozpakowywać! Służąca hrabiny będzie tryumfowała. Toć mi powiedziała: "Nawet 24 godzin nie zostaniesz u tych małonij-skich ludzi." Jestem widocznie tylko do wielkich, arystokratycznych domów stworzona. (*Doktorowa wchodzi z lewej strony*).

Doktorowa: Przepraszam tysiąckrotnie, że dotąd tak mało się o mego gościa troszczyłam. U nas bowiem dzisiaj okropne zamieszanie — lecz zapewniam, że zwykle jest o wiele porządniej i przyjemniej.

Prakseda: No, jeżeli to dziś wyjątek, to namyśle się jeszcze, czy odejść lub pozostać.

Doktorowa (*przeżona*): Cóż to, opuścić dom nie widziawszy nawet mego męża? Nie, nie pozwolę! Cóżby on na to powiedział? pomyślałby, że nawet na kilka godzin nikomu nie umiem uprzyjemnić pobytu w domu. Musimy poczekać, dopóki nie wróci — wyjątkowo przyjdzie dziś wcześniej. Bardzo proszę o łaskawe pozostanie w domu naszym.

Prakseda: Niech tam, zostanie przez kilka dni, zobaczę, jak dalej będzie. Ponieważ pana doktora niema w domu, to możnaby skromniejszy obiad przygotować.

Doktorowa (*ucieszona*): Nie byłabym się sama ośmieliła zrobić takiej propozycji. Cóż zatem damy?

Prakseda: Więc jako pierwsze — barszcz.

Doktorowa: Doskonale.

Prakseda: Potem szczupaka, następnie sztukę mięsa, coś słodkiego do tego, i koniec. Gdy pana doktora niema w domu, to wystarczy.

Doktorowa (*słuchała z otwartymi ustami*): Przygotowałam właściwie już zrazy, no — ale, tak, tak, właściwie miałam zamiar zostawić je na kolację.

Prakseda: Co zrazy? co to jest, — nie znam tego. — Nie jest to coś takiego, co w kuchniach ludowych gotują?

Doktorowa (*wewnętrznie wzburzona*): Możliwe! Nie wszędzie ta potrawa jest znana. — Proszę jednakże bardzo pozostawić gotowanie komu innemu.

Prakseda: Chętnie. Widzę, że pani jest jednak bardzo porządną osobą, z którą się w końcu jednak dogadać można. A trochę spokoju rzeczywiście potrzebuję; lekarz nawet zalecił mi spokój, gdyż jestem ogromnie nerwową. Jeżeli zatem pani pozwoli, to bym się na godzinę położyła.

Doktorowa: Bardzo proszę, proszę spać możliwie jak najdłużej.

Prakseda: No, to dobrze! Wie pani, zjem nawet zrazy, rzeczywiście, że zjem zrazy.

Doktorowa (*ironicznie*): Jestem tysiąckrotnie zobowiązana za tyle względów.

Prakseda: Jestem zawsze skłonna do zgody, o ile tylko mnie odpowiednio traktują. (*Odchodzi*).

SCENA 10.

Doktorowa sama — później Zosia Bukowska i Anusia.

Doktorowa (*woła*): Zosiu Zosiu! — (*Do siebie*): Czuję, że długo nie wytrzymam. (*Zosia wchodzi*).

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

CZAS ODNOWIĆ PRENUMERATĘ, — NIE ABONENTOM — WSTRZYMANĄ BĘDZIE DALSA WYSYLKA ECHA MUZ.

Zbiór Sześciu MONOLOGÓW

DLA MŁODZIEŃCÓW

Zbigniew Topór

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

palimy w piecu, bo tu piekielnie zimno zawsze — co? Podpalimy sobie, he, he!" — Chwyciłem za kapelusz, by odejść... ten człowiek nie był wart, aby się nań obrażać — lecz jego coś tknęło — zatrzymał mnie: "A weź się, kolego, lepiej do rzetelnej pracy, bo szkoda młodych sił — szkoda... — (przez nos) — szkoda!" — Syknąłem przez zęby, że od takich mamutów rad nie potrzebuję... i poszedłem.. o Boże!

Słyszeliście moje poezje — i podobały się Wam — o Przyjaciele moi — wiedziałem to. — Ale cóż? Ci redaktorzy łamią mnie, talent drogocenny zabijają we mnie. — I czyż nie mam słuszności, twierdząc, że wszystko to filistry? — zjadacze chleba — manekiny? — czyż nie mam racji? — Zgłaszałem się do innych pism — nie było odpowiedzi...

Ha! —

I trzeba było zrezygnować! — Idę do pracy, — (jak radził ów redaktor) — idę nieszczęsny. — (Zdejmuje wolno kapelusz, pelerynę — zwija, układa na podłodze). — Ha! to zeszyt... Oto reszta mojej poetyckiej jaźni — oto popioły moje!... Spoczywajcie. — Idę w tłum. — A gdy dorobię się kiedyś pieniędzy, wydam moje poezje i prześlę je w upominku wszystkim redaktorom!...

STRACH PROSI O KOLACJĘ.

(Należy opowiadać jako własną przygodę — dodając, lub ujmując i zmieniając niejedno; — najlepiej wieczorem — o zmierzchu). —

Opowiem też Państwu jedną rzecz... uprzedzam z góry, że zabobonnym nie jestem, nie wierzę, ani w pokazywanie się duchów... ani w kuszenie na roztajnych drogach... ani w tańczące około świecy djabły... jednakże... jednakże są momenty w życiu człowieczem, że... no, nie chcę nikogo straszyć... można mi wiarę dać lub nie... zresztą może lepiej, że nie opowiem wcale — (wszyscy naturalnie proszą, żeby mówił... owszem budzi się zajęcie wśród słuchaczy). —

Otóż, jeśli Państwo życzą sobie koniecznie, abym opowiadał... — (chwilę milczy, potem wzdrygając się) — nie! — tego nigdy nie zapomnę! Wiecie! — (szybko i żywo) — są czasem takie chwile, że czuje się zupełnie wyraźnie jak włosy na głowie — (cichło, powoli) — wolno, wolno podnosić się jeden za drugim... a w plecy robi się zimno... kolana zaczynają dygotać... palce zaciskają się kurczowo... a na skroń występuje pot... kroplisty — (po chwili) — nie! proszę Państwa — (gorączkowo) — to jest okropne, że tego się nigdy nie zapomina. — (Po długiej chwili). — Opowiem! — było to dość dawno... a jednak pamiętam jak dziś, jak dziś... było nas właśnie tyle

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

Zbiór Sześciu MONOLOGÓW

DLA MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Napisali Z. T., F. Ż., C. W.

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

ci, żeby ich nie obgadywać, a właśnie na złość wszystko powiem. Mieszka ci tu na partyrze pewna wdowa, co ma troje córek, panny, to jak dęby, ale posagu, to ani na lekarstwo. Jak wedle mnie z matką przechodzą, mówią do niej słodko: Najdroższa mameczko, mamciu kochana, a skoro drzwi za sobą zatrzasną, matkę wyzywają, waśnią się z nią i starą nazywają. Albo to małżeństwo z pierwszego piętra, bywa ci, wracają do domu z teatru i w bramie dla mego stróżowskiego ucha bajdują: "Poczekaj żonusi duszyczko na schodach ciemno, jeszcze nóżkę wykręcis." A ona na to: "O nie kochanie, tylko ty nie stojaj w bramie, bo przewiew twemu zdrowiu zaszkodzi." Ale w domu, co wyprawiają, piekło robią o byle co, żyją ze sobą jak pies z kotem, a ja ci stojący pode drzwiami, pękam ze śmiechu. A przecie — obok trudów i kłopotów z lokatorami, zaznają nieraz i szacunku. Salusia Chodzianka zaprosiła mnie dziś na swe imieniny. Wysztafirowałam się na ostatni guzik i pójdę. Oby tylko tak ładnie było, jak na imieninach pani Pękalskiej. Kawy wypilałam u niej 14 filiżanek bez ucha, na zimno, na gorąco, z musztardą, z powidłami, jadłam serdelki duże, niby to te zwykłe śledzie jak kto chciał. Była też jajecznicą z buraczkami, a pączki to ci byli akuratnie jak kocie łebki, a twarde, jakem ci jednym wyrzuciła o ścianę, to aż ściana pękła, jak pragnę zdrowia. No, to rozumieć, te pączki to ci czuję w żołądku dziś, — a orkiestra, to była własna. Antka Filicha wyćinała na harmonji, Franka Garbuska na grzebieniu, a gruba Teśka na balinie, bo bębna nie było. — Towarzystwo aliganckie, wyborowe, sama śmietanka z różnych gubernji miasta, a wszystko wysztafirowane na ostatni guzik. Damy, do mnie podobne, przeważnie na biało i na czerwono ubrane, a panowie w tużurkach pożyczanych. Był tam jeden strażak, dwie stróżki licząc z moją osobą, dwóch dryndziarzy parokonnych, jedna praczka parowa, dwie kucharki i damy od zamiatania ratusza. Po kolacji, jak ci nasza orkiestra zagrała, tak ci nasze bractwo tańczyło, że aż na prawdę było słychać. Tęsknię do takiej zabawy, tembardziej, że mam kłopot z tym japtekarzem z drugiego piętra, chce mnie uczciwą Mietlińską w urządzie walki z lichwą zaskarżyć. A było to tak: Zaniósłam mu kosz ze sklepu na górę, toż to są calutkie trzy piętra i zażądałam za to 9 dziesiątek marek, a on na mnie z buzią, że to lichwa i pyta się, czy się Boga nie boję? A ja mu na to, że nie, bo jak Pan Bóg z nieba na 9 patrzy, to widzi je do góry nogami i przeczyta 6. — Obronię się tak samo przed sądem, a teraz jeszcze machnę raz w prawo, raz w lewo i lecę duchem do Salusi Chudzianki na imieniny.

TO I OWO NA CZASIE

Orkiestra Włociańska Namysłowskiego z Ojczyzny przyjeżdża do Ameryki, o czym nam prasa donosi, a która napewno zrobi sukces i choć wyciągnie nam sporo dolarów z kieszeni, lecz warto będzie takową poprzeć nie tylko materialnie ale i moralnie.

* * *

Echo Muzyczne, podając wiadomość o wypłaconej sumie \$50.00 p. Maszczykowi za reklamowanie 35-cio lecia Zw. Śpw., zrobiło swoje, bo zaoszczędziło Zw. Śpw. kilkadziesiąt dolarów, które p. Maszczyk podobno częściowo zwrócił, wobec czego zarząd Zw. Śpw. co do tej sprawy będzie mieć czyste sumienie na przyszłym zjeździe w South Bend, Ind.

* * *

Krytyka Echa Muzycznego co do okropnych wydatków poczynionych przez zarząd Zw. Śpw. z 35-cio lecia, także zrobiła swoje, bo podobno nie będzie deficytu, jak to błędnie sekretarz gen. J. Handke w urzędowym swym sprawozdaniu zamieścił. Zarząd starał się poobciążyć wydatki, co do niezapłaconych jeszcze rachunków i co po części się udało.

* * *

Wobec tego, że Echo Muzyczne już zaoszczędziło Zw. Śpw. dość pokaźną sumę, napewno dozna jeszcze lepszego poparcia ze strony drużyn śpiewających i że ci zachęcać będą innych, by pismo tak pożyteczne zdobyło w tym roku tysiąc więcej abonentów.

* * *

Także podkreślamy to z uznaniem, wyznanie Prezesa Petrykowskiego, że to co Echo Muz. pisało o stronie redakcyjnej działu Zw. Śpw. sprawdziło się co do joty, bo Szan. Prezes to zaakceptował w ostatnim dziale Śpw. zaznaczając w redakcyjnym swym artykule, że prawdą jest co Echo Muzyczne pisało.

* * *

Należałoby tylko zachęcić resztę urzędników w Zw. Śpw. by sobie zapnumerowali Echo Muz., a napewno Zw. Śpw. na tem zyska, mając w swym zespole ludzi, którzy niejedną sprawę będą mieli wyświetloną w Echu Muz., co im ułatwi w prowadzeniu naszej organizacji na lepsze tory.

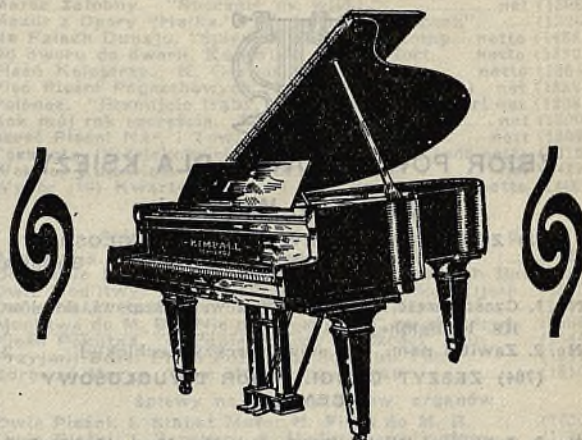
* * *

Od czasu rezygnacji Gen. Dyr. nastąpiły rezygnacje kol. Kempskiego, Klizickiego, Skwarczyńskiego, razem czterech urzędników — dotychczas, a na ich miejsce mają być powołani nowi urzędnicy. Sądzymy, że tym razem zarząd powoła na opróżnione miejsca członków z różnych chorów by to nie był zabardzo "familijsny" zarząd, czego ostatni sejm w Detroit nieprzewidział.

* * *

Na stanowisko redaktora, sądzymy że będzie powołanym p. Aleksander Karczyński, gdyż poza p. Karczyńskim nie mamy zdolniejszego człowieka na ten urząd, lecz gdyby zarząd inaczej postąpił, a w dodatku (czego Boże broń) wybrał analfabetę pod względem muzycznym, tem nie pozbawiłby sprawy śpiewającej naprzód.

Kimball Fortepiany i Fonografy

POLONIA SEWING MACHINE & MUSIC CO.

1062 MILWAUKEE AVE. — 1218 W. CHICAGO AVE.
TELEFONY MONROE 4630 i 3339

CZY MASZ (\$100) DOLARÓW DO INWESTOWANIA

Jeżeli tak,
To zainteresuje Cię nasz wielki wybór
Złotych Bondów
Pierwszej Hipoteki Realnościowej,
Wydawanych w denominacjach
Po \$100

Nasze

Godło

NORTH-WESTERN TRUST & SAVINGS BANK

Milwaukee Ae., róg Division ulicy
J. F. Smulski, Prezes

Tel. Haymarket 5966

CUKIERNIA I RESTAURACJA

J. K. PREYSS & CO.

Przyjmujemy Zamówienia na Wesela, Bankiety,
Zabawy i t. p. — Obiady i Kolacje
1164 MILWAUKEE AVE. CHICAGO, ILL.

* * *

O ile reguły naszej konstytucji nie pozwalałyby nam mieć na czele p. Karczyńskiego, to jest jeszcze p. Narkon, były Gen. Dyr. i redaktor pism na wschodzie. Sądzę, że Szan. Zarząd zna to nazwisko i kierować się będzie tylko dobrem Zw. Śpw. i nie wysunie nam na czoło znów analfabetę pod względem muzycznym, w dodatku może jeszcze człowieka niepo czytelnego na punkcie trzeźwości.

* * *

KTO ZARAZ NADESŁE \$2.00 NA ECHO, OTRZYMA DARMO OSIEM UTWORÓW MUZYCZNYCH WARTOŚCI 50 CENTÓW.

ZBIÓR POWINSZOWAŃ DLA KSIĘŻY

Napisał Eug. Walkiewicz

(762) ZESZYT PIERWSZY. CHÓR DWUGŁOSOWY
CENA 25c Stronica
* * *

- No. 1. Cześć, Cześć, Cześć. Najprzew. Biskupowi, do słów
Ks. F. Feldhejma..... 1
No. 2. Zawitał nam. Do słów Narczyzy Lechickiej..... 2

(764) ZESZYT DRUGI. CHÓR DWUGŁOSOWY
CENA 25c
* * *

- No. 3. Zabłysnął Wielki Dzień. Do słów Marty Łackiej 5
No. 4. Wijmy Wieńce. Do słów Narczyzy Lechickiej..... 7

(924) ZESZYT TRZECI. CHÓR TRZYGŁOSOWY
CENA 25c
* * *

- No. 5. Świąteczny Nam Zawitał Dzień. Do słów Narczyzy
Lechickiej 9
No. 6. Dzisiaj Wszystkim Nam Jaśnieje. Do słów Marty
Łackiej 11

(1147a) ZESZYT CZWARTY. CHÓR MIESZANY
CENA 25c
* * *

- No. 7. Ży! Nam Ojcie Długie Lata, a capella..... 13
No. 8. Wielebny Nasz Ojcie Drobi. a capella..... 13
No. 9. Czek Nie Powinien Solo żyć. Dla państwa mło-
dych, a capella..... 14
No. 10. Stary Rok Minął. Dla ks. na dz. Nowego Roku,
a capella..... 15

(1147b) ZESZYT PIĄTY. CHÓR MIESZANY Z FORTEP.
CENA 25c
* * *

- No. 11. Ży! nam, ży! Proboszczu ży! Z ak. fortep..... 17
(Z szczerem życzeniem do Cię przychodzimy)

(1147c) ZESZYT SZÓSTY. NA CHÓR MIESZANY
CENA 25c
* * *

- No. 12. Cześć, Cześć, Cześć! Najprzew. Ks. Bisk., a ca-
pella, do słów Ks. F. Feldheima..... 21
No. 13. Ży! ży! Proboszczu ży! Chór męski a capella 22

1147d) ZESZYT SIÓDMY. CHÓR MIESZANY
CENA 25c
* * *

- No. 14. Cudną srebrną życzeń nić, a cap., A Karczyński 25
No. 15. Ży! Nam Ojcie Długie Lata, a cap., A Karczyński 26
No. 16. Niechaj Zabrzmi Pieśń, a cap., Eug. Walkiewicz 27
No. 17. Niechaj Zabrzmi Pieśń, a capella, chór męski.
Eug. Walkiewicz 28

(1147e) ZESZYT ÓSMY. CHÓRY, NA RÓŻNE GŁOSY
CENA 25c
* * *

- No. 18. Życzenie: ży! nam. Chór miesz., a capella. A.
Karczyński 29
No. 19. Mateczce Przełożonej. Chór 4-gi. żeński, a ca-
pella. B. J. Zalewski i X. X. 30
No. 20. Marsz Weselny. Chór miesz. a cap., w dzień
ślubu. Eug. Walkiewicz..... 31
No. 21. Marsz Weselny. Chór męski a cap., w dzień ślubu
Eug. Walkiewicz 32

(1147) RAZEM OSIEM ZESZ. W JEDNEJ KSIĄŻCE \$1.75

Zamówienia nadsyłać prosimy:

B.J. ZALEWSKI, WYD. MUZ. I KSIĘGARNIA
1505 Tell Place, Chicago, Ill., U. S. A.

DZIESIĘĆ PRZYKAZAŃ ŚPIEWACZYCH

1. Stać prosto i swobodnie, o nie się nie opierać i nogi przysunąć jedną do drugiej.
2. Głowy zbyt do góry nie podnoś ani jej nie spuszczać na dół, lecz trzymać prosto — bez przymusu.
3. Nie ścisnąć ramion ku pierśsiom, lecz je tylko opuścić swobodnie.
4. Usta otworzyć tak, by wskazujący palec mógł wejść między zęby, szczególnie przy samogłoskach A i O. Zbytne otwarcie ust osłabia siłę dźwięku i czyni głos krzykliwym; niedostateczne zaś — tłumi dźwięk głosu. Czystość dźwięku zależy bardzo od umiarkowanego otwarcia ust i krtani odpowiednio do wysokości tonu, jaki wydobywać chcemy. Przy śpiewie usta powinny być nieruchome i tworzyć dwa małe łuki, jakby były nieco uśmiechnięte.
5. Język (przy samogłoskach) powinien opierać się o zęby i leżeć w ustach spokojnie i prosto.
6. Piersi powinny być nieco wysunięte na przód, lecz nie po żołniersku.
7. Szyję trzymaj wolno i prosto, nie skręcaj jej ni w prawo, ni w lewo.
8. Łopatki cofnąć nieco wtył, o ile możliwości w naturalnej postawie.
9. Oddychać spokojnie bez podnoszenia ramion o ile możliwości nosem, nigdy nie śpiewać bez oddechu dopóty, dopóki powietrze nie wyczerpie się zupełnie. Przed zupełnym wyczerpaniem się powietrza, należy zacząć nowy jego zasób.
10. Nie forsować głosu przez zbytne wysiłek. W środku wyrazu nigdy nie oddychać, lanie się, lecz raczej półgłosem śpiewać. czyli że słów niewolno przerywać.

"SĄD MIDASA"

Kiedy Gretry, jeden z najulubieńszych kompozytorów we Francji, napisał operę "Sad Midasa," wystawił ją najpierw w teatrze pani de Montessou. Fiasko było zupełne: audytorjum, złożone z samej arystokracji, sykało. Wkrótce jednak taż opera, wystawiona w teatrze wojskim, doznała jak najlepszego przyjęcia: z tej więc przyczyny Voltaire, który ceniał talent Gretry'ego, przesłał mu czterowiersz następujący:

"Wielki świat nas wysykał, twojej muzyki pienia,
"Które jak ogół uznał, pełne są natchnienia.
"Niech ci będzie pociechą dla zbolalej duszy,
"Że często "wielcy" państwo wielkie mają uszy."
("Śpiewak")

* * *

FANTAZJA ŚPIEWAKA

Malarz portretowy do tenora:

- W jakiej pozie życzy pan sobie być portretowanym?
— Ma się rozumieć w pozie znakomitości.

* * *

SŁUGA MUZYKALNA

- Miałś dziś skończyć pranie, a tu widzę, że to się i jutro nie skończy?
— Gdyby pani wynajęła mi prачkę do pomocy, załatwiłbyś się z tem na cztery ręce.

* * *

POLECAMY DO NABYCIA RÓŻNE NUTY

Zamawiając nuty, wystarczy podać numer i cenę

MUZYKA ŚWIECKA

POLSKIE SZKOŁY NA RÓŻNE INSTRUMENTY.

Szkoła A. B. C. na Fortepian dla dzieci i początk. netto (100)	3.00
Szkoła na Gitarę, oraz 22 utwory z mand. i t. p. netto (96)	1.50
Szkoła na Mandolinę, oraz 30 utworów różnych. netto (97)	1.40
Szkoła na Flet, zwykłej budowy lub Boehma netto (106)	75
Szkoła na Klarnet A.B.C. lub E.S. z rysunkami netto (107)	75
Szkoła na Kornet lub jakikolwiek inst. dęty z kl. netto (108)	75
Szkoła na Koncertinę i Bandonium netto (117)	75
Szkoła na Skrzypce dla samouków 7x11 netto (118)	1.50

ŚPIEWY DZIECIĘCE NA 1 GŁOS Z FORTPIANEM.

Śpiewniczek Dziecięcy, 22 pieśni różnych komp. netto (200)	75
Śpiewniczek Dziecięcy, 16 pieśni różnych komp. netto (201)	75
Śpiewniczek Dziecięcy, 20 pieśni różnych komp. netto (202)	75
Śpiewniczek Dziecięcy, 26 pieśni różnych komp. netto (203)	75

ŚPIEWY DZIECIĘCE NA 2 I 3 GŁOSY Z FORTPIANEM.

Dwa Duety. 1. Kwiatki. 2. Tęsknota netto (210)	30
Dwa Duety. 1. Cyganka. 2. Piosenka netto (218)	40
Brat i Siostra. W kącie szkolna teka leży netto (233)	40
Dwa Duety. "Jaś i Małgosia" dla starszych netto (233)	30
Dwu głosowy śpiewniczek, 15 ut. (dla starszych) netto (285)	75
Dwu głosowy śpiewniczek, 8 utw. (dla starszych) netto (286)	75
Trzy Duety, "Polskie Skarby" dla szkół parafjal. netto (162)	20

Śpiewy na 1 głos z tow. fortepjanu

Ach jakżeś ja nieszczęśliwa. Mazurek. Mezzo-sop. (580)	20
Andzia. "Andziu, jeszcze szklaneczkę." Bar. (536)	20
Dwa Śpiewy. 1. Śpiew "Basi". 2. "Wiosna." Mez.-sop. (582)	20
Hiszpanka. "Jam jest miłości królowa." Mez.-Sop. (317)	25
Kozak Ukrainiec. "Hej ja kozak, zowit Wola." Ten. (307)	20
Kwiatki. "Młodość i piękność mam." Mezzo-sop. (314)	10
Kwieciasty i wonny maj. "Błękitnie niezabudki." gł. śr. (316)	20
Krakowiak. "Na skalistym brzegu." Bas. (478)	20
Krakowiak. "Na krakowskiej ziemi." Bas. (474)	40
Krakowiak. "Halko miła, tyś pobożna." Bas. (476)	30
Laleczko ma. "Gdy dziewczę na pieć lat." Bar. (544)	30
Modlitwa. "W poświatach wichru losu." Bas. (482)	30
Piosenka. "Gdzie chłopczek tam dziewczynka." Bar. (537)	30
Śpiew Janka. "Hej przy okienku twem." Ten. (574)	20
Wiał kotek na płotek. "Nad srebrnym ruczajem." Bar. (558)	20
Zalotnik. "Jestem chłopak dziarski, zwawy." Bar. (542)	20
Wędrowna Ptaszyna. "Ptaszku, skąd przylatasz?" Alt. (322)	20
Zosia, Joasia i Basia. "Zosia jak węgle czki ma." Bar. (300)	20
Życzenie. "Gdybym ja była słoneczkiem." Alt. (450)	20

Śpiewy na 2 głosy z tow. fortepjanu

Ciribiribin. "Pewnie w każdej bywa mowie" (728)	30
Cyganie. "Każdy wesół z nas i rad, mile czas upływa" (696)	30
Drogie Wspomnienia. Zalewski-Walkiewicz (770)	40
Duet zabi. "I czego proszę zabom brak?" (754)	20
Dwa Duety. 1. Kaliny Wiosna. 2. Wrzesińskie Dzieci (703)	20
Dwa! Palacze Falek. "Zaledwo rano zdąży wstać." (736)	20
Dwa Mazurki. Eug. Walkiewicza (ludowe) (758)	30
Dusza w Niebie. "Ani ucho nie pojmie" (678)	40
Kochajmy się. (Serenada Schuberta) "Wśród tej ciszy" (790)	30
Lore-Ley. "Ja niewiem skąd w duszy mój gości" (748)	40
Modlitwa Ks. Marka. "Pośród pastuszków" (681)	20
Pozdrowienie. "W którą bądź stronę spojrzę" (716)	40
Półdmy razem. "Błoga cisza dokoła" (660)	50
Rota. M. Konopnickiej, muzyka Eug. Walkiewicza (760)	10
Rozstanie, Mazurek. "Wróć zapomnij biedna" (670)	50
Rybacy. "Strzeżcie rzucisz moją." Tenor i Bas. (698)	60
Walczku mój. "Mój ty walczku, kocham cię znam." (780)	30
Wesoła Piosenka. "Zanuży śpiew wesoło." (796)	30
W Pieninach Szczawnickich. "Boskie Pieniwy" (900)	30
Wszystko przemija. "Chwila skrzydłata" (665)	30

ŚPIEWY NA 3 GŁOSY (CHÓRY ŻEŃSKIE)

Chóry żeńskie na 1, 2, 3 i 4 gł. Zbiór 10 ut. z. 1 netto (960)	75
Chóry żeńskie na 1, 2, 3 i 4 gł. Zbiór 15 ut. z. 1 netto (961)	75
Hiszpanka. "Jam jest miłości królowa" netto (908)	25
Hymn Jubileuszowy Janowi Sobieskiemu netto (922)	05
Krakowianka. "Jestem Krakowianka" netto (912)	10
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" netto (956)	20

ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE

Chór żołnierzy z op. "Faust," part. i gł. netto (1152)	1.00
Cztery Powinnowania dla księży netto (1068)	10
Cztery Utwory, popularnych pieśni netto (1007)	10
Kantata ku czci H. Sikiewicza netto (1133)	50
Marsz Żołnierz Chłopina, fort. i 12 głosów netto (1005)	90
Matyszek. "Był Matyszek, chłop przed laty" netto (1127)	20
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" p. i gł. netto (1156)	2.25
Najpierwsza Pieśń. "Skąd się wzięła," a capella (1057)	10
Pieśń Wiosenna (konkursowa) "Jest w życiu" netto (1002)	10
Przebudzenie Zakochanego, Walc. netto (1121)	20
Róża "Już z królewskim twoim wdziękiem" netto (1113)	10
Sextet z "Lucy di Lamermoor" solo i chór netto (1014)	30
Siedmnaście Pieśni Ludowych, a capella netto (1054)	25
Wiązanka Pieśni Narod. 6 zes. No. (1158-9-60-1-2) i (1163)	1.20
Zbiór Kwartetów, 31 pieśni nar. a capella netto (1170)	75

ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE.

Chór żołnierzy z op. "Faust" z akomp. 12 gł. netto (1480)	1.80
Darmozjad St. Moniuszki. Solo Bas i chór komp. netto (1324)	45
Dwadzieścia cztery Pieśni Jana Galla, a capella netto (1295)	1.40
"Hulaty" — "Kryleć" "Niejedem nam prawi" netto (1339)	10
Kieszonkowy śpiewniczek Tow. (60 pieśni) netto (1490)	60

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycz.

Kozak. "Tam na górze jawor stoi," a capella (1328)	45
Marsz Żołnierz Chłopina. 12 gł. i part. fort. netto (1210)	90
Marsz Żołnierz. "Spocznij na wieki." netto (1206)	20
Mazur z Op. "Halka." "W dzielnym sercach" netto (1326)	40
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle," z akomp. netto (1488)	2.25
Od dworu do dworu. Kujawiak, 12 gł. i fort. netto (1390)	1.50
Pieśń Kolejarzy. K. Garbusińskiego netto (1304)	10
Pieć Pieśni Pogrzebowych St. Mon. (1330-2-4-6) netto (1328)	1.20
Polonez. "Brzmiecie trąby." Chopina, 12 gł. i fort. netto (1208)	1.20
Rok mój rok szczęścia. K. Garbusińskiego netto (1300)	20
Sześć Pieśni Nar. i Tow. K. Garbusińskiego netto (1302)	20
Tęsknota. "Gdziekolwiek pójdę." Solo Bas i chór netto (1315)	10
Wesoła, Kujawiak. "Dana, dana naokoło" netto (1489)	10
Wybór (19) Kwartetów, pol. i obce komp. netto (1460)	1.20

MUZYKA KOŚCIELNA

Śpiewy na 1 głos z tow. organów i t. p.

Ave Maria. Gounoda "Zdrowaś Marya" sopr. (1520)	20
Do Ciebie Boże. Pieśń Poślubna. Sop. Tenor lub Bar. (1590)	20
Dwie Modlitwy: 1. W ciężkiej niedoli. 2. Boże Ojczy. (1542)	40
Dwie Pieśni Kościelne. 1. Modlitwa. 2. Hymn (1512)	30
Modlitwa do M. B. "Nie opuszczaj nas" na głos śred. (1506)	20
Pieśń Pokutna. "O Panie co losy ludzkości" Bar. (1544)	20
Przyjmij Boże. Pieśń Poślubna, Sop. lub Ten. (1594)	20
Zdrowaś Marya. "Ave Maria" na sopran (1510)	20

Śpiewy na 2 głosy z tow. organów

Dwie Pieśni. 1. Stabat Mater. 2. Pieśń do M. B. (1630)	10
Dwie Pieśni. 1. Z pokorą. 2. Modlitwa na 3 głosy (1730)	10
Marsz Wesoły, Veni Creator i Pieśń Poślubna (3 ut.) (1666)	60
Powrót Taty. "Witaj Maryo, święta Pani" (1660)	20
Stabat Mater. B. W. Walewskiego, Kontra-Alt i Ten. (1680)	30
Świąta noc. "Cicha noc, święta noc" (1654)	20

Śpiewy na chóry mieszane

Bóg i Ojczyzna. Śpiewnik kościelny, 6 zes. netto (1883)	2.00
O Narodzeniu Pańskim 15-cie koled (1790)	50
Ośmiem Pieśni Wielkanocnych O Zmar. Pańskim (1792)	25
Śpiewnik Łaciński na wszystkie niedziele w roku (1879)	60
Śpiewy Kościelne na 1, 2, 3 i 4 gł. (28 pieśni) W. netto (2060)	75
Sto Preludji w formie szkoły na organy netto (2500)	3.00

MSZE POLSKIE I ŁACIŃSKIE, EUG. WALKIEWICZA.

a) Na 1 głos z organami lub a capella.

Missa (Op. 6). In honorem St. Casimir, a capella netto (2112)	40
Missa (Op. 21). In honorem St. Josephi Sp. B.M.V. netto (2114)	40
Msza Polska (krótka) przez Ks. K. Klaina, a cap. net (2080)	10

b) Na 2 głosy z organami lub a capella.

Missa (Op. 38). In honorem St. Joannis Canti C. netto (2142)	60
Missa (Op. 41). In honorem B. M. V. de Czerwinski netto (2144)	60
Missa (Op. 43). In hon. St. Stanisł. Kostka C. netto (2146)	60
Missa (Op. 44). Pro Defunctis netto (2150)	40
Msza Polska (Op. 25). A. Karczyńskiego netto (2130)	40
Msza Polska (Op. 50). Żałobna netto (2148)	60

c) Na 3 głosy z organami lub a capella.

Missa. Pro Defunctis C. Casciolini, a capella netto (2160)	80
Missa (Op. 6). In h. St. Jos. Sp. B.M.V. Garbusiński netto (2294)	1.00

d) Na chóry mieszane z org. lub a capella.

Missa (Op. 11). In hon. St. Michalei Archangeli netto (2260)	1.00
Missa (Op. 40). In hon. St. Hedwigi Reg. Vid. netto (2263)	1.00
Missa (Op. 42). In hon. St. Stanisł. Ep. et Mart. netto (2268)	40
Missa (Op. 45). In hon. St. Josephat, for 7 voices netto (2268)	2.40
Missa (Op. 46). In hon. B. M. V. de Czerwinski netto (2264)	1.00
Missa Prima. Requiem. Ks. A. Wróblewski netto (2268)	20
Msza Polska (Op. 15). Pieśni do mszy św. netto (2268)	50
Msza Polska (Op. 17). Pieśni do mszy św. netto (2269)	50
Msza Polska (Op. 20). Pieśni do mszy św. netto (2256)	40
Msze Polskie (Op. 51 No. 1-4) (cztery), łatwe netto (2257)	20
Msze Polskie (Op. 52 No. 1-4) (cztery), łatwe netto (2254)	20
Ośmiem małych mszy (Op. 51 i 52) Eug. Walk. netto (2255)	40

e) Na chóry męskie z organami lub a capella.

Missa (Op. 2). Pastoralis. K. Garbusińskiego netto (2292)	1.00
Missa (Op. 12). Prima quadr. (bez Gloria). K. Gar. netto (2296)	25
Missa (Op. 42). In hon. St. Stan. Ep. et Mart. 3 gł. netto (2329)	40
Missa (Op. 17). In hon. St. Annae (dwa chóry) netto (2300)	1.00
Missa (Op. 70). In hon. St. Cecyliae. Eug. Walk. netto (2325)	1.00
Msza (Op. 13). Druga mała z inst. dętymi. K. G. netto (2293)	25

—0—

SZKOŁA NA FORTPIAN A. B. C. (Elementarna). Napisana przez A. Różyckiego Op. 50 (najlepsza dla kształcących się organistów), zalecana przez Warsz. Kons. Muz. dla samouków, dzieci lub starszych, bez nauczyciela (w braku Polaka). Przy wielkiej ilości ćwiczeń i wprawek, szkoła ta mieści w sobie wiele utworów, polskich melodji, krakowiaków, polonezów, walczyków, polek, pieśni nabożnych, świeckich i t. d., ogółem 160 numerów, 82 stronice, co przedstawia wartość (licząc choćby po 5c za numer) \$8.00. Rozmiar 11x14. Cena dawniejsza tej szkoły \$4.00, obecnie niższa na \$3.10 z pocztą.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (724) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnajciecie o Polsko ma." Solo Duet, lub chór żeński, z fortep. 26c, tuzin 60c.

CZTERY PIEŚNI (1011) Dietz-Urbane. 1. Pieśniarz "Pewec"—"Der Saenger." Na chór mieszany z akomp. fortep. i skrzypiec, tekst polski, czeski i niemiecki. Utwór konkursowy. 2. Władystaw Jagiello. 3. Rota. 4. Nasze Hasło. 55c, tuzin \$4.75.

Większy wybór nut, w katalogach naszego Wyd. Muz. WYDAWNICTWO MUZ. i KSIĘGARNIA, B. J. ZALEWSKI 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

POLECAMY KSIĄŻKI DO NABYCIA w cenie przedwojennej

Adam Mickiewicz. Życiorys naszego wieszcza i poety.....	15	Ludgarda, czyli skutki wychowania opartego na religii.....	75
Album Królów. Portrety wszystkich Królów Polskich.....	40	Malagrida i Pombal, czyli ofiara nienawiści ku Jezuitom.....	20
Amalunga, czyli Córka Puszczy, w Ameryce Północnej.....	15	Maciek w powstaniu, powiastka z powstania 1863 roku.....	15
Antek Socha, młody wojak. Powiastka historyczna.....	15	Mikołaj Kopernik w związku z Kolumbem, z 39 rycinami.....	25
Anioł Miłosierdzia, napisała Helena Staś.....	10	Modlitwa nabożna do Pana Jezusa i 10 pieśni.....	20
Antoś z Skalina, czyli cnota nagrodzona, zbrodnia ukarana.....	10	Modlitwy Opatustwa i Koronki do Serca Jezusowego.....	5
Aptekarz Polski, czyli zbiór najzupełniejszych nazw łacińskich.....	25	Molina, czyli niepojęte drogi Opatrzności.....	25
Arcydzielo organisty, powieść Józefa Dzierżkowskiego.....	15	Mowy Patryjotyczne przy odsłonięciu pomnika Kościuszkę.....	15
Atlas do Dziejów Polski, z 10-ma mapami.....	30	Nabożeństwo do św. Józefa, Oblubienica N. P. Maryi.....	15
Bajeczka o Kominiarczyku. Napisał Mark Twain.....	5	Nad Przepaścią, nowela Maksymiliana Ringa.....	15
Bajki i Powiastki Ludowe o Strachach, opowiadanie.....	10	Na rok Grunwaldzki. St. Osada.....	15
Balon Tajemniczy. Piękna powiastka z rycina.....	10	Nad Wartą, powieść z dawniejszych stosunków pruskich.....	15
Bartek Łatka, czyli jak żyd zrobił po śmierci testament.....	5	Na Granicy, nowela przez M. Reichenbacha.....	15
Bartosz Głowacki, czyli ostatnie uszlachcenie, z 8 rycinami.....	10	Na innym pociągu, zbiór powiastek i bajek.....	10
Basia. Powiastka dla dzieci przez Włochne.....	5	Nasza Odyseja, w 1885 roku. Szkic z letnich wycieczek.....	20
"Ben-Hur." Z czasów Jezusa Chrystusa, z 120 ilustracjami.....	2.00	Nawiedzania Najświętszego Sakramentu i N. P. N. M. P.....	30
Bez Pana. Powieść historyczna z XI wieku.....	5	Niebezpieczna Cnota, czyli straszliwy los imigranta.....	20
Bezsenność Noc, przez Samuela Clemens (Mark Twain).....	5	Nieszpory łacińskie na wszystkie uroczystości kościelne.....	20
Bez Szczęścia. Nowela M. D. Chamskiego.....	15	Nowenna do św. Józefa, z dodatkiem Litanii i Modlitw.....	10
Biblioteczka dla pilnych dzieci, zaw. krótkie powiastki.....	35	Nowenny do Najświętszej Panny (na cały rok).....	10
Bitwa pod Kobylanką, dnia 6 maja 1864 r.....	20	Nowy Dzwon. Pismo europejskie.....	5
Bitwa pod Raszynem. Powieść historyczna z ilustracjami.....	30	Obojczyki i Rady do życia chrześcijańskiego.....	5
Bolesław, czyli Dalszy Ciąg Genowefy, nap. Ks. Osmański.....	30	Obraz św. Barbary, powieść hist. z dzieł w. Kozaczynski.....	15
Błogosławieństwo duchowne domu, Ewangelja św. Jana.....	10	O Chmielu. Poradnik dla chcących hodować chmiel.....	15
Bosy Pan. Powiastki bardzo zajmujące.....	5	O Emigracji, a w szczególności o Emigracji Polskiej.....	15
Boża Męka pod Łzawą, opowieść górnośląska.....	10	O Królowej Wandzie i jej zgonie ofiarnym.....	15
Boża Opieką, powieść osnuta na podaniach XVIII wieku.....	35	O Księżu Dymitrze i Hryciu Rusinie.....	15
Chata Wujka Tomasza, obraz z życia niewolników amerykańskich.....	15	O leczeniu chorób koni, bydła, świń, owiec i psów.....	15
Chłopi Bohaterzy, powieść z czasów Kościuszkę.....	10	O Maćku Junaku i gromadzie z organistą na czele.....	5
Choroby Świń, czyli rady, wskazówki i wnioski dla hodowcy.....	20	Opatkowie Carrow (z angielskiego), w dwóch tomach.....	1.50
Córka Staremburga, powieść historyczna z obłęd. Wiednia.....	15	Opowiadania dla młodzieży, z francuskiego, dla dziatwy.....	20
Cudowny Lekarz, powiastka wielkanocna przez ks. Schmidta.....	15	Opowiadania Boska czuwa, czyli niewola u Maurów.....	30
Cwiczenia łacińskie dla klasy 1szej, 74 stronice.....	25	Opowiadania i Anegdoty. Zbiór ciekawych utworów.....	5
Cyganka z Gór święto-Krzyskich, czyli porwane dziecko.....	10	Opowiadania i humoreski Marka Twaina.....	5
Czytania Majowe o cnotach Maryi przez O. Prokopa.....	35	Osiem nocy (z tysiąc nocy i jednej).....	10
Czas to Pieniądz. Powieść dla młodzieży.....	25	Ostatnia wola, pouczająca powieść z życia ludu górskiego.....	20
Czasy Kościuszkowskie, historyczny obrazek dla młodzieży.....	20	Ostatni z rodu, szkic powieściowy na tle historycznym.....	50
Czarny Piotr, z przygód Szerłoka Holmesa (Conan Doyle).....	10	Orfeusz. Zbiór kwartetów na chór męskie.....	50
Djabel w domu, powieść, napisał A. Winiarski.....	10	O Słowiku i Kierz Róży.....	25
Dobry Syn, bardzo zajmująca bajka z przed lat tysiąca.....	15	O Strasznych Zbój, powiastka ze zdarzeń prawdziwych.....	10
Dolina Almeriy, czyli dobroć Boska.....	25	O wodzie, uczony wykład - śmiechu do rozpunku.....	5
Droga Krzyżowa w 14 stacjach, oraz Passya.....	15	Pan Redaktor w zalotach, humoreska uwieńczona nagrodą.....	15
Dwaj Przyjaciela, przez Guy de Maupassant.....	15	Piekło, czyli Katowienie Wzięcia Piekelnego, z obrazkami.....	15
Dwanaście ogólnych praw wszechświata, nap. ks. Adamski.....	15	Pieć pieśni o Panu Jezusie i do Najśw. Maryi Pannie.....	15
Dwie Msze i nieszpory po polsku.....	15	Piękna historia o cierpieli Helenie, córce króla Antoniusza.....	15
Dwie Nowelki, przez Elize Orzeszkową.....	15	Piękna niewolnica haremu, o Fatymie i dzielnym młodzieńcu.....	15
Dwie Pieśni: 1. Do M. B. Róż. św. 2. O M. B. Gietrzwałdz.....	5	Piękne przykłady z Historji Polskiej.....	50
Dwie Wioski i szkodliwe leki, powiastki z życia ludu.....	5	Pierwsze wojny krzyżowe, z dodatkiem krótkiej wiadomości.....	10
Dzieła Narodu Polskiego, ozdobione 78 obrazkami.....	35	Plotr Karas, z prostego rybaka szlachcic i pan wielmożny.....	15
Dzieci polzańskie.....	5	Po Barze, czyli Tom I. "Tulaczów".....	15
Dzieje święte w krótkości opowiedziane p. ks. I. Schustera.....	25	Podręcznik dla urządzających obchody narodowe.....	50
Dzieło Zbiorowe. Zawiera powiastki i opowiadania.....	1.50	Podręcznik Geografii Oczyszcz., 50 rycin i 8 mapek geogr.....	50
Dzieło Starożytności i Nowego Testamentu.....	40	Poezye, wiersze i deklamacje Zahajkiewicza.....	20
Dzielnicy Chłopców, pow. osnuta na tle powstania roku 1863.....	15	Polacy w New Yorku, pamiętka miła dla Polaka.....	25
Dzień Piąty Sierpnia 1864 r. Rzut oka na powstanie polskie.....	5	Pomsta Boża nad nieprzejściwością Kościoła św.....	15
Dziśnięć Milionów Dolarów, przekład z węgierskiego.....	20	Powieść o końcu życia Piłata Pontskiego.....	10
Dziwne koleje życia, czyli historia o trzech derwiszach.....	25	Powieści o Najśw. Maryi Pannie.....	20
Dziwne przygody chłopca Urbana Długonosa, kilka powiastek.....	15	Powrót z wojaczki, pow. z czasów powstania Kościuszkę.....	15
Dziwne Przygody Lorka Szlaka, opow. z dzieł Polski.....	15	Poznaj siebie samego. Koniecznie każdy przeczytać powinien.....	25
Falszery Pieniądzy, tajemnicze przygody Szerłoka Holmesa.....	20	Prawomocność Unji Lubelskiej. Na czasie.....	25
Ferdynand, powieść z życia hrabiego hiszpańskiego.....	25	Prawa i Reguly dla pragnących zostać obywatelami St. Zj.....	10
Formuła, przy poświęcaniu się N. Sercu Pana Jezusa.....	50	Prawdziwe zdarzenie. Opowiadanie przez Wande.....	10
Głos Synagoriki na pustyni świata tego jęczącej.....	1.00	Prawa kościelne, czyli ustawy o zarządzaniu kościołami.....	25
Głowa św. Barbary, powieść z przeszłości Pomorza.....	15	Proboszcz Kukuława, podług Daudeta, opr. W. Karłowski.....	5
Gwizdałski wójt, powiastka napisana przez Iskierkę.....	15	Przygody Maćka i jego przodków w wojnie z Tatarami.....	10
Historja cudownego obrazu Matki Boskiej w Rzymie.....	20	Rady i wskazówki fizjognomiczne, dla poznania ludzi.....	5
Historja Krzysztofa Kolumba, z rycinami.....	50	Reineke-Lis. Poemat satyryczny Goethego w 12 pieśniach.....	30
Historja św., czyli dzieje starego i nowego Testamentu.....	10	Różne Pieśni. 11 pieśni o Najśw. Pannie Maryi.....	10
Historja św., ozdobiona licznymi rycinami, J. Chociszewski.....	1.75	Rycerz Błękitny i Moja Pieszczołka, powieść historyczna.....	25
Huragan, powieść historyczna w 3ch tomach.....	5	Rycerz z Blanku, ciekawe opowiadanie.....	10
Jak Leczyć Dzieci, gdy dziecko zachoruje.....	5	Sasiedztwo węzów, i jako Pan Zagłoba o grzybach rozważał.....	5
Jan Kiliński, szewc warszawski.....	10	Sejm Piłajki, czyli wyrok potępienia gorzałce.....	10
Katechizm Rzymsko-Katolicki dla szkół polskich w Amer.....	75	Skarbiec Wynalazków i praktycznych przepisów, 2600 rad.....	2.00
Kilka lat z panowania Napoleona, romans.....	10	Skazaniec z Granady, czyli niewinnie uwięziony, powieść.....	20
Klara, czyli zwycięstwo cnoty, napisał ks. Kanonik Szmid.....	25	Śniegotka, powiastka dla młodzieży, według starej baśni.....	15
Konfederaci Barscy na Sybirze, powieść.....	25	Sokolstwo Polskie w Ameryce. St. Osada.....	25
Kopalinia srebra, powiastka.....	5	Somo-Sierra, opowiadanie historyczne przez Gąsiorowskiego.....	5
Kopalinie Króla Salomona, bardzo zajmująca pow. z ilustr.....	50	Śpiący Biały Orzeł, czyli prorocstwo starego pustelnika.....	20
Korabiołowie, obrazek rodzinny z czasów Napoleona I.....	25	Spyritologia, czyli nauka o wywoływaniu duchów.....	10
Koronka do św. Józefa z dodatkiem litanii i modlitw.....	5	Spis wyrazów, używanych w ćwiczeniach łacińskich.....	25
Koronka o świętej Annie, Matce Najświętszej Panny.....	10	Sposób odwieżdzenia Najświętszego Sakramentu.....	5
Krótką historja Kościoła Katolickiego, napisał ks. Delert.....	40	Sprawa Polska. St. Osada. Dzieło poważniejsze.....	50
Krótki opis Wyspy Haiti.....	5	Starogrodzka kapela, czyli poczytych Opatrzności nie opuści.....	30
Krótki rys początku zakładu św. Kazimierza w Paryżu.....	15	Stowarzyszenie Rodzin Chrześcijańskich ku czci św. Rodziny.....	5
Krótki Katechizm dla dzieci z dodatkiem ministrantury.....	15	Świat Roślinny. Praca polecona do druku przez konkurs.....	5
Krótkie i praktyczne Nabożeństwo Majowe, ułożył ks. Majer.....	20	Szafawiła, powieść staro-szlachecka przez B. Bolesławie.....	40
Krwawa Głowa, powieść z wypadków galicyjskich w r. 1846.....	25	Szukaj, a znajdziesz! 64 bardzo ciekawych zagadek obrazk.....	10
Krwawe Chwile, powieść historyczna z wojen kozackich.....	25	Tadeusz Kościuszkę, napisał Teodor Zychliński.....	15
Krzysztof Zegocki, czyli oswobodzenie Kościana w 17 wieku.....	20	Tajemnica Spowiedzi, powiastka moralna.....	15
Krzyżacy, powieść historyczna H. Sienkiewicza.....	1.50	Tajemnica chały wiejskiej, powieść przez K. Tuczyńskiego.....	30
Krzyż między dzikimi, czyli w krzyżu zbawienie.....	10	Tajemnica Różańca św. na kartkach (pęczek, 15 tajemnic).....	10
Książd Placydy, stróż Przen. Sakramentu. Powieść hist.....	10	Tajemnice Żywego Różańca św. (brosz. lub w paczkach).....	10
Książd Mackiewicz, bojownik za wiarę i wolność.....	15	Tajemnicze morderstwo w dolinie Boscombe.....	10
Księża Sybilnisi. Przepowiednie.....	1.00	Talizman, powieść flamandzka, bardzo ciekawa.....	50
Księżna Lubomirska, czyli cudowny los sieroty polskiej.....	20	Tereas wspomnienie z Niemiec. 64 str. dużego formatu.....	20
Kurpie, powieść historyczna Wójcickiego.....	20	The 12th day of September, 1883, is the 200th anniversary.....	5
Latarnik. Opowiadanie o polskim rewolucjoniscie.....	20	Trzeci Rozbiór Polski, nap. prof. Ign. Machnikowski.....	5
Legenda różnych autorów dla ludu i młodzieży, str. 148.....	25	Trzydzięści pieśni i piosnek dla rzemieślników.....	10
Litość, książka miłosierny, według starej baśni.....	5	Trzy Nowenny do Najśw. Serca Pana Jezusa.....	10
List H. Sienkiewicza do redaktorów polskich pod Prusakim.....	10	Trzy przesłane i bardzo skuteczne modlitwy przy umier.....	10
Litania do św. Józefa.....	10	Tydzień prawdy, humoreska, napisał Józ. Woicki.....	5
Litania Narodu Polskiego.....	10	Tyfus. Opowiadanie o uciekającym rewolucjoniscie.....	5
Losy Jacka Kozika, opowieść wiejska z pod Moskala.....	15	Tysiąc Nocy i Jedna powieść arabskich, w 12 tomach.....	3.00

ECHO MUZYCZNE. 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycz.

NOWOŚCI MUZYCZNE

Większość dopiero co wyszła z pod prasy

ŚPIEWY NA 1 GŁOS Z AKOMP. FORTEPIANU.

PIOSNKA (571) Eug. Walkiewicz. "Halineczko Dziewczyneczko." Na solo Bas-Baryton, dedykowane Panu Janowi Hober-sktemu, na 1 głos z akomp. fortepianu. 25c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (572) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Solo lub duet z akomp. fortep. 26c.

ŚPIEWY NA 2 I 3 GŁOSY Z FORTEP. LUB A CAPELLA.

PIEŚŃ ŻEGLARSKA (675) D. Czyżewski. "Wesoło żeglujmy, wesoło," na chór dwu-głosowy, z akomp. fortep. 32c, tuzin \$2.75.

PIEŚŃ ZGODY (909) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór żeński 3-głosowy, z akomp. fortep. 42c, tuzin \$1.20.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (724) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Solo Duet, lub chór żeński, z fortep. 26c, tuzin 60c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (918-3100) Ogiński-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Solo, Tercet lub chór trzy-głosowy żeński z fortep. 11c, tuzin \$1.00.

SCHERZO (729) Ed. Poniecki. "Siedzi w oknie cały ranek," na chór żeński z tow. fortep., 15c, tuzin \$1.35.

TĘDY, TĘDY LECIAŁ PTASZEK (832) Wł. Żeleński. Solo Duet, lub chór żeński z fortep. 26c, tuzin \$2.30.

TRZY ŚPIEWY (972) O. M. Żukowski, na chór trzy-głosowy. 1. Koncert "W cieniach borze" a capella. 2. Dwa Serca "Gdzieś zubiłam serce" z fortep. 3. Podobno kocham go "Kiedy biegnę" z fortep. 11c, tuzin 95c.

TRZY UTWORY (904) B. Dębiński - Moniuszko - Mendelssohn. 1. Marzenia o wiosnie, "O! widać i slychać." 2. Znasz li ten kraj? 3. "Różyczka" Różyczki białe. Na chór 3 gł. żeński, z akomp. fortep. 45c, tuzin \$4.05.

WARSZAWIANKA (940) Eug. Walkiewicz. "Oto dziś dzień krwi i chwały," na trzy głosy a capella. 11c, tuzin 95c.

ŻMUDZ (902) B. Dębiński-Gołkowski. No. 3 z kantaty Pieśń o Ziemi Naszej. Na sopran solo i chór żeński trzy-głosowy z akomp. fortep. 62c, tuzin \$5.50.

ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE Z FORT. LUB A CAPELLA.

BOHATEROWI! (1082) Kurpiński-Bartkiewicz. "Nieśmiertelność! Nieba w nagrodę ci daly." Z roku 1814. Na chór mieszany, z akomp. fortep. 15c, tuzin \$1.35.

CHÓR NOCNY (1003) J. Bizet. "Mrok głębiej sięga w dal." Na chór mieszany a capella. 6c, tuzin 50c.

CHÓR/WIEŚNIAKÓW (1001) z opery "Princ Igor." Muzyka A. Borodina, tekst opracował B. J. Zalewski. "Szum z burzą wiruje." Na chór mieszany z akomp. fortep. 20c, tuzin \$1.80.

CZTERY PIEŚNI (1011) Dietz-Urbaneck. 1. Pieśniarz "Pewec"— "Der Saenger." Na chór mieszany z akomp. fortep. i skrzypiec, tekst polski, czeski i niemiecki. Utwór konkursowy. 2. Władysław Jagiełło. 3. Rota. 4. Nasze Hasło. 55c, tuzin \$4.75.

CZTERY LUDOWE PIOSENKI (1070) Kotarbiński-Bartkiewicz-Sobieski-Kazuro-Szopski-Wiechowicz. 1. "Niech orły w górze." 2. Na furajce "A za lasem wółki moje." 3. Krakowiak "Daleko, daleko." 4. Kolysanka "Uśnij że mi, uśnij." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin \$1.35.

CZTERY PIEŚNI LUDOWE (1148) Wiechowicz-Kaczkowski. 1. "Kiedy będzie." 2. Nie wyganiaj pastereczko." 3. "Oj i w polu jezioro." 4. Obertas "Dalej bracia." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin \$1.35.

DWA UTWORY (1022) Elsner-Gruber. 1. Świąta noc "Cicha noc." 2. Cnota i Rozum "Próżno na piasek." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin \$1.35.

DWA UTWORY (1104) Rzepko-Schumann. 1. Kolysanka, "Kołys go, aniele." 2. Powitanie wiosny, "Przybysz go." Na chór mieszany a capella. 6c, tuzin 50c.

DWA UTWORY (1149) Weber-Abt. 1. Wiosna, "Gdy uroczy maj." 2. Barkarola z opery "Oberon," "Już szemrze nurt wody" na chór mieszany a capella. 6c, tuzin 50c.

DWIE PIEŚNI NARODOWE (1072) Ks. K. Klein Op. 19. 1. Ma nifest ludu kantata "Wzniosł głowę naród." 2. Polska Marsylianka "Do broni, minął dzień przemocy." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin \$1.35.

HYMN POLSKI ZMARTWYCHWSTAŁEJ (1114a) Ks. J. Surzyński, słowa J. Słowackiego, na chór mieszany z akomp. fortep. 26c, tuzin \$2.35.

KRAKOWIAK (1099) E. Poniecki. "Nasza Krakowianka," na chór mieszany a capella. 11c, tuzin 95c.

NOC MAJOWA (1180) Wł. Żeleński. "W noc majową." Na chór mieszany z akomp. fortep. 42c, tuzin \$3.75.

OKRĘŻNE (1090) Z. Noskowski. "U naszego pana," na chór mieszany, z akomp. fortep. 15c, tuzin \$1.35.

PIEŚŃ ZGODY (1080) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór mieszany, z akomp. fortep. 42c, tuzin \$1.20.

PIOSNKA ŻOŁNIERSKA (1000) Muzyka A. Archangielskiego, tekst opracował B. J. Zalewski "Zmroku cień na ziemię pada." Na chór mieszany, a capella. 20c, tuzin \$1.80.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (1098) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Na chór mieszany z fortepianem 11c, tuzin \$1.00.

TRZY MAZURY (1111) Sobieski-Poniecki-Maszyński. 1. Mazur "Hej zakwitła." 2. Ostatni Mazur "Huczą basy." 3. Mazur z "Jaselek" "Hej, ha! na bok z drogi." Na chór mieszany a capella, numer 3 z fortep. 30c, tuzin \$2.70.

TRZY UTWORY (1055) Gall-Moniuszko-Noskowski. 1. Jest sobie kosiarz. 2. Dzieweczka nad rzeczką, "Płynie czysta rzeczka." 3. Na jagody, "Zawitał nam dzionek." Na chór mieszany a capella. 6c, tuzin 50c.

TRZY UTWORY NARODOWE (1097) Nowowiejski-Poniecki. 1. Nowy hymn narodowy "Boże coś Polsko." 2. Polonez "Nasz sztandar." 3. Marsz Legjonów "Helze Orleja." Na chór mieszany a capella. 30c, tuzin \$2.70.

ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE Z FORTEP. LUB A CAPELLA.

CZTERY PIOSENKI (1296) Gall-Maszyński. 1. Wlazł kotek na płotek. 2. Gymnastycznym "Co się stało we dworze." 3. Jaś i Kasia. "Siadła na debie zazuła." 4. Polonez XVIII wieku "Z wysokich parnasów." Na chór męski a capella. 6c, tuzin 50c.

CZTERY PIEŚNI (1411) Appel-Kurpiński-Surzyński-Walkiewicz. 1-2-4 Warszawianka "Oto dziś dzień wrki i chwały." 3. Sere-nada "Dobranoc" na chór męski a capella. 11c, tuzin 95c.

DWADZIEŚCIA CZTERY (24) PIEŚNI LUDOWYCH (1295) Jan Gall. Opracowane na chór męski a capella, za komplet \$1.40.

DWA UTWORY (1322) Lachman-Walewski. 1. A ja sobie podrygom. 2. Pię Kuba. Mel. lud. na chór męski a capella. 11c, tuzin 95c.

KOWALE (1223) J. Czubski. Na chór męski, sola i chóry, z akomp. fortep. 32c, tuzin \$2.80.

MARSZ MIEROSŁAWSKIEGO (1394) S. Surzyński. "Gdy Naród do boju," — oraz Pierwszy Maja "Zieloność i kwiaty." Na chór męski a capella. 6c, tuzin 50c.

MODLITWA KS. MARKA (1221) J. Czubski. Sola, duety, chóry, z akomp. fortep. na chór męski. 32c, tuzin \$2.80.

PIEŚŃ ZGODY (1320) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór męski, z akomp. fortep. 42c, tuzin \$1.20.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (1376) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Na chór męski z fortepianem. 11c, tuzin \$1.00.

TRZY PIOSENKI (1374) Nowakowski-Liszt-Walter. 1. Wisła "Jest krajna." 2. Hej, harda dziewczyno." 3. Na pożegnanie. "Bądź zdrow." Na chór męski a capella. 6c, tuzin 50c.

ZA BRON! ZA BRON! "URRA UBIJ" (1398) Wachnianin-Zalewski. Solo, duet i chór męski a capella. 11c, tuzin 95c.

ŚPIEWY RELIGIJNE RÓŻNEJ TREŚCI, MSZE I T. D.

OSIEM MSZY POLSKICH (2255) Eug. Walkiewicz Op. 51, No. 1, 2, 3, 4. Op. 52, No. 1, 2, 3, 4. Krótkie i łatwe, dla dzieci lub starszych, na 1, 2 lub 4 głosy mieszane, a capella lub z organami. 42c, tuzin \$3.75.

PIEŚNI DO MSZY ŚWIĘTEJ (2268) Eug. Walkiewicz, Op. 15. "Boże Stwórcu, nasz Panie." Na cztery głosy mieszane, lub na dwa głosy równe, z organami. 52c, tuzin \$4.55.

PIEŚNI DO MSZY ŚWIĘTEJ (2269) Eug. Walkiewicz Op. 17. "Z odgłosem wdzięcznych pieśni." Na cztery głosy mieszane, lub dwa głosy równe, z organami. 52c, tuzin \$4.55.

UTWORY INSTRUMENTALNE, NO RÓŻNE INSTRUMENTA.

DWA UTWORY (2565) B. J. Zalewski-Borel Gounod. 1. Wesoła piosenka, "La sorella." 2. Chór żołnierzy, Marsz z opery "Faust" na skrzypce z fortep. 27c.

MARSZE I TAŃCE POLSKIE (2600) B. J. Zalewski. Na same (solo) skrzypce. 21 utworów, 65c.

MARSZE I TAŃCE POLSKIE (2760) B. J. Zalewski. Na sam (solo) kornet. 27 utworów, 37c.

CHŁOPSKIE KUJAWIAKI (3381) Melodie uchwycił B. J. Zalewski, na fortepian; opracował Eug. Walkiewicz. 25c.

Wydawnictwo Muzyczne i Księgarnia, B. J. Zalewskiego, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycz.

PIEŚNI I PIOSENKI JANA GALLA NA CHÓRY MĘSKIE

Za komplet 70 pieśni \$2.00 (cena znizona)

Spis utworów zawartych w tomie I. (Chóry Męskie)

1. "Wesoły nam dziś dzień nastał", pieśń wielkanocna.
2. Wiosna (orygin.).
3. Noc (orygin.).
4. Serenada (orygin.).
5. Dziad i baba. (St. Moniuszko).
6. Poleć pieśni z miasta... (St. Moniuszko).
7. Wróżba znachora. (St. Moniuszko).
8. Dziwca w sinech stojła... (St. Moniuszko).
9. Toast. (orygin.).
10. "Och ja nieszczęsny" (ruska).
11. "Ne budu pa żenytysia" (ruska).
12. Kałyna (ruska piosnka ludowa).
13. "Letiwi oreł" (ruska piosnka).
14. "Ne chody Hryciu" (ruska).
15. "I szumyt i hude" (ruska).
16. "Oj, kracze, kracze" (ruska).
17. "U susida" (ruska piosnka ludowa).
18. "A wże trzy dni, try nedily" (ruska).
19. "Kažut lude szczom szczastywa" (ruska piosnka ludowa).
20. "Oj, Moroze, Morozesku..." (ruska).
21. "O cożes się zadumała" (piosnka ludowa).
22. "Stoi jawor zielony..." (piosnka ludowa).
23. "Zyczenie" (Chopin).
24. "Requiem aeternam" (oryg.).
25. "Czy to panna, czy mężatka" (oryg.).
26. "Lacrimosa" (oryg.).
27. "Benedictus" (oryg.).
28. "O gospodzie uwielbiona" — (oryg.).
29. "Agnus Dei" (orygin.).
30. "Kaśka była latawica" (piosnka ludowa).
31. "Kiedy będzie słońce i pogoda" (piosnka ludowa).
32. "U młynarza Marcina" (piosnka ludowa).
33. "Szumi Marica" (hymn narodowy bułgarski).
34. "Piosnka żołnierska" (szwedzka melodia z XVIII wieku).
35. "Czary" (orygin.).
36. "Lulajże Jezuniu" kołęda.
37. "Pójdiesz ci ty przez las" (oryg.).
38. "Święty Boże" (pieśń ludowa).
39. "Jaś i Kasia" (piosnka ludowa).
40. "Barkarola" (orygin.).
41. "W żłobie leży" (kołęda).
42. "Ruta" piosnka ludowa).
43. "Chciało się Zosi jagódek" — (oryg.).
44. "Kiedy ranne wstają zorze" (oryg.).
45. "Wśród nocnej ciszy" (kołęda).
46. "W tej kołędzie kto tam będzie" (kołęda).
47. "Stoi Maryś w oknie" (piosnka ludowa).
48. "Ty ze mnie sztychasz dziew-
49. "Boga Rodzico" pieśń ludowa).
50. "Hejże ino! fijołeczku leśny" (oryg.).
51. "Czego ty dziewczyno pod jaworem stoisz" (piosnka ludowa).
52. "Na horodi buraczok" (piosnka ludowa).
53. "Jam sem chłopeć sprawedyka ludowa).
54. "Oj, u poli try krynczeńki" (oryg.).
55. "Raz na warti ja stojaw" — (oryg.).
56. "Ja do łesa ne pudzem" (piosnka ludowa).
57. "O joj, joj..." (piosnka ludowa).
58. "Oj, ne szumy" (piosnka ludowa).
59. "Oj, zakuwała sywa zazuleńka" (piosnka ludowa).
60. "Oj, ty zore wieczirna" — (oryg.).
61. "Moja myła, premylena" — (oryg.).
62. "Taj do domu ja ne zajdu" (oryg.).
63. "Tam u poli dołyna" (piosnka ludowa).
64. "Tam u poli krynczeńka" — (oryg.).
65. "Oj! szczoż bo to za woron" (oryg.).
66. "Zelenaja ruta" (piosnka ludowa).
67. "Hora, hora" (piosnka ludowa).
68. "Ne pidu do łesa z koniczka-my" (piosnka ludowa).
69. "Oj jichaw Czumak..." — (oryg.).
70. "Hymn do Boga" (orygin.).

PIEŚNI I PIOSENKI JANA GALLA NA CHÓRY MIESZANE

Za komplet 75 pieśni \$2.50 (cena znizona)

Spis utworów zawartych w tomie II. (Chóry Mieszane)

1. Nad grobem Dartuli (orygin.).
2. Noc (orygin.).
3. "Pójdiesz ty przez las" — (oryg.).
4. Anioł pasterzom mówił (kołęda).
5. "Wesoły nam dziś dzień nastał" (pieśń wielkanocna).
6. "Kto się w opiekę" (oryg.).
7. "Lulajże Jezuniu" (kołęda).
8. "Gdy w czystym polu" (piosnka ludowa).
9. "Jezus narodzonego" (kołęda).
10. "Tryumfy króla niebieskiego" (oryg.).
11. "Przybieżeli do Betleem pasterze" (kołęda).
12. "Oj na hori ta żeńci żnut" — (oryg.).
13. "Widala mene moja matynka" (piosnka ludowa ukraińska).
14. "A ja lublu Petrusia" (piosnka ludowa).
15. "Czas do domu, czas..." — (oryg.).
16. "Ta ne lublu ja ni Stecka..." (oryg.).
17. "Czajka" (piosnka lud. ukr.).
18. "Jichaw kozak za Dunaj" — (oryg.).
19. "Czyja przyczyna" (piosnka lud.).
20. "Ne chody Hryciu" (piosnka ludowa).
21. "U susida chata bifa" (piosnka ludowa).
22. "Dziwca w sinech stojła..." (oryg.).
23. "Oj, Moroze, Morozesku..." (oryg.).
24. "Wśród nocnej ciszy" (kołęda).
25. "Święty Boże" (oryg.).
26. "Boga Rodzico" (oryg.).
27. Kalina (piosnka ludowa).
28. Ruta (piosnka ludowa).
29. "Przyjechało trzech na jednym koniu" (piosnka ludowa).
30. "O cożes się zadumała" (piosnka ludowa).
31. "Żebyś ja był wiedział..." — (oryg.).
32. "Już miesiąc zaszedł" (oryg.).
33. "Nowy rok bieży" (kołęda).
34. "W polu ogródeczek" (piosnka ludowa).
35. "Dnia każdego" (pieśń św. Kazimierza).
36. "Kiedy ranne wstają zorze" (oryg.).
37. "Bóg się rodzi" (kołęda).
38. "Przez czyscowe upalenia" — (oryg.).
39. "Jest sobie kosiarcz" (oryg.).
40. "Leć głosie po rosie" (piosnka ludowa).
41. "Gdzieś to jedziesz Jasiu" — (oryg.).
42. "Idzie żołnierz borem, lasem" (oryg.).
43. "Zagrzmiała runęła w Betleem" (oryg.).
44. "Wiosna" (orygin.).
45. "Ukrywać się nie przyda" — (oryg.).
46. "Tam w ogródeczku" (piosnka ludowa).
47. "Serce" (piosnka ludowa włoska).
48. "Wychodź Marysiu do drogi" (oryg.).
49. "Prędej, prędej koniku" — (oryg.).
50. "Hej! w dzień narodzenia" (oryg.).
51. "Pędzi konik z miasta" (piosnka ludowa).
52. "Gdy się Chrystus rodzi" (kołęda).
53. "W dzień Bożego Narodzenia" (oryg.).
54. "Przyjm pieśń na powitanie" (oryg.).
55. "Hejże ino! fijołeczku leśny" (oryg.).
56. "Na horodi buraczok" (piosnka ludowa).
57. "Oj jichaw czumak" (piosnka ludowa).
58. "Jam sem chłopeć sprawedywy" (piosnka lud. Lemków).
59. "Oj, u poli trzy krynczeńki" (oryg.).
60. "Zelenaja ruta" (piosnka ludowa ruska).
61. "Czego ty dziewczyno pod jaworem stoisz" (piosnka lud.).
62. "Tam u poli krynczeńka" — (oryg.).
63. "Raz na warti ja stojaw" — (oryg.).
64. "Oj! szczoż bota taj za woron" (piosnka lud. ruska).
65. "O joj, joj..." (piosnka lud.).
66. "Oj zakuwała sywa zazuleńka" (oryg.).
67. "Tam u poli dołyna..." — (oryg.).
68. "Oj! pianaż bo ja piana" — (oryg.).
69. "Moja myła, premylena" — (oryg.).
70. "Hora, hora" (piosnka ludowa Lemków).
71. "Ja do łesa ne pudzem" — (oryg.).
72. "Oj ty zore wieczirna" — (oryg.).
73. "Ne pidu do łesa z koniczka-my" (piosnka lud. Lemków).
74. "Oj, ne szumy tużę dużę..." (oryg.).
75. "Hymn do Boga..." (orygin.).

Wydawnictwo Muzyczne i Księgarnia B.J.Zalewskiego, 1505 Tell Pl. Chicago

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry \$2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycznymi.